

Apstiprināti
Aglonas un
Preiļu novada
budžeti

4. lappusē

Sezonas
jaunumi
sēklu tirgū

6. lappusē

Līvānu novada
bāriņtiesas
darbība

7. lappusē

Amatpersonas valsts vietējiem autoceļiem atjaunošanu un pārbūvi pagaidām nesola

● Pirms laika atnākušais pavasaris un transportlīdzekļu riteņi daudzus grantētos ceļus pārvērtuši gandrīz neizbraucamus. Neapmierināti ar situāciju ir arī Riebiņu novada iedzīvotāji, kuriem ikdienā jāpārvietojas pa ceļu V577 no Riebiņiem līdz Silajāņiem. Atbildīgās iestādes tuvāko četrus gadu laikā neko labāku nesola. Foto: R.Naģis

Februārī neliakā uznākušais siltais laiks, kas vispirms atnesa atkusni, bet pēc tam arī pavasarīgu šķidoni, pamatīgas raizes radijs grantēto autoceļu lietotājiem. “Novadniekā” ar lūgumu palīdzēt rast skaidrību, kad beidzot būs pienācīgi uzturēti un izremontēti ceļš no Riebiņiem līdz Silajāņiem, griezās vairāki Riebiņu novada iedzīvotāji, kuriem ikdienā nākas mērot vairākus kilometrus pa bedraino, izdangāto un izšķīdušo ceļu.

Iedzīvotāji vēlas, lai posmā no Riebiņiem līdz Silajāņiem tiktu veikta dubultā virsmas apstrāde, kāda īstenota posmā no Silajāņiem līdz Feimaņiem, kā arī uz vairākiem citiem ceļiem bijušā

Preiļu rajona teritorijā. Kādas ir cerības sagaidīt uzlabojumus, “Novadnieks” noskaidroja Valsts akciju sabiedrībā “Latvijas Valsts ceļi”.

Finansējuma deficīts pārsniedzis četrus miljardus eiro

Valsts akciju sabiedrības “Latvijas Valsts ceļi” (LVC) komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību projektu vadītāja Ieva Niedra informēja, ka “speciālisti ir apzinājuši minēto autoceļu, kas tāpat kā daudzi citi vietējās nozīmes ceļi tiešām ir sliktā stāvoklī. Kā zināms, Latvijā valsts īpašumā ir nedaudz vairāk par 20 000 kilometru valsts autoceļu, no tiem tikai 8000 kilometru ir asfaltēti

ceļi, bet pārējie ir ceļi ar grants segumu.

Pēdējo 20 gadu laikā valsts autoceļi no valsts budžeta saņem nepietiekošu finansējumu un ir jau iekrājuši neieguldīto līdzekļu deficīts vairāk kā četrus miljardus eiro apmērā.

Pateicoties Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumam, situācija uz valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem sāk ievērojami uzlaboties. Diemžēl valsts vietējās nozīmes autoceļu remontdarbiem ir liegts izmantot Eiropas Savienības fondu līdzekļus. Tāpēc vienīgais finansēšanas avots vietējās nozīmes autoceļu uzturēšanai un attīstībai ir valsts budžets. Iepriekšminēto iemeslu dēļ pietrūkst līdzekļu vietējo autoceļu uzturēšanai.

Turpinājums 2. lappusē.

Apkārtne mainās
ik brīdī,
tam izsekot
tev palīdzēs
“NOVADNIEKS”.

Abonē laikrakstu
martam un pārējiem
2016. gada
mēnešiem.

Abonēt var “Latvijas Pasta”
nodaļās, pie pastniekiem,
“Novadnieka” redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā “Abonēšana”.

Abonē šodien,
saņem pēc divām
darba dienām.

ZIŅAS

Aldis Adamovičs būs “Vienotības” Saeimas frakcijas vadītājas vietnieks

Par “Vienotības” Saeimas frakcijas vadītāja vietnieku kļūs deputāts Aldis Adamovičs, medijiem pastāstīja partijas lidere Solvita Āboltiņa.

Pašlaik “Vienotības” Saeimas frakcijas vadītāja ir Āboltiņa, un viņai bija divi vietnieki — Kārlis Šadurskis un Edvards Smiltēns. Tomēr Šadurskis apstiprināts izglītības un zinātnes ministra amatā un uz ministra pienākumu pildīšanas laiku noliks parlamenta deputāta mandātu.

“Vienotības” frakcijā pagājušajā nedēļā šis jautājums jau pārrunāts, un par frakcijas vadītāja vietnieku ievēlēts Adamovičs, informēja Āboltiņa.

Pasniegs gada balvu “Boņuks 2015”

28. februārī Latgales vēstniecībā “Gors” Rēzeknē notiks latgāliešu kultūras gada balvas “Boņuks 2015” pasniegšanas ceremonija. Starp nominantiem nominācijā “Goda amatnieks/saimnieks” izvirzīti Preiļu novada pārstāvji: uzņēmēji, tirdzniecības centra “Oga” saimnieki Ingūna un Aigars Zīmeļi, SIA “Sāta” saimnieks Juris Vucāns, Riebiņu novada pārstāvji: zemnieku saimniecības “Juri” saimnieki Lidija un Juris Lubāni.

Nominācijā “Goda snāgums vizuālajā muokslā” nominants ir fotomākslinieks Igors Pličs no Preiļiem ar fotoizstādi “Daugav’ abas malas”, nominācijā “Lobuokais snāgums tautas muzikā” — Līvānu novada folkloras kopa “Rūžupis veiri” ar albumu “Rūžupis veiri”.

Balvu pasniegšanas ceremonijas pirmajā daļā tiks izrādīts uzvedums “Saule. Bērni. Rainis.”, kurš radies pirmajā ērģelmūzikas festivālā “OR-GANISMI”, bet ceremonijas otrajā daļā tiks godināti cilvēki un aktivitātes, kas latgāliešu kultūrā bija nozīmīgi 2015. gadā. Uz ceremoniju tiek gaidīti nominanti, mediju pārstāvji un citi interesenti.

Latgāliešu kultūras gada balvas “Boņuks 2015” rīkošanu atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds, Latgales pašvaldības. Balvas pasniegšanas pasākums notiks 28. februārī, tā sākums paredzēts pulksten 16.00.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Lielākie nodokļu parādnieki valstij nav nomaksājuši 254,746 miljonus eiro

Lielāko 100 nodokļu parādnieku parāds valsts budžetam 1. februārī bija 254,746 miljoni eiro, liecina Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskajā datubāzē pieejamā informācija. Starp desmit lielākajiem parādniekiem valsts budžetam ir trīs privātpersonas un septiņi uzņēmumi. Šā gada 1. februārī ilglaicīgo lielāko parādnieku Jevgeņiju Jakovļevu sarakstā 1. vietā ir nomainījusi SIA "M4U" ar 31,087 miljonu eiro parādu. Saskaņā ar "Firmas.lv" un aģentūras LETA veidoto "Latvijas biznesa gada pārskatu 2015" 2014. gadā "M4U" bija otrs lielākais elektrotehnikas un elektronikas nozares uzņēmums ar 33,02 miljonu eiro apgrozījumu. Uzņēmumam pagājušā gada oktobrī ir apturēta saimnieciskā darbība. "M4U" vienīgais īpašnieks ir Krievijas pilsonis Artjoms Voropajevs. Otrais lielākais parādnieks ar 19,16 miljonu eiro parādu ir Jakovļevs. Trešajā vietā ir SIA "AVT Nafta" ar 9,02 miljonu eiro parādu. Ceturtajā vietā ar 8,925 miljonu eiro parādsastībām februāra sākumā VID ierindojis Vadīmu Mitrofanovu, kuram ar 8,676 miljonu eiro saistībām seko AS "Krāsainie lējumi". Sestajā vietā ar 7,857 miljonu eiro parādiem ierindota SIA "Eco Tyre Baltics". Septītajā vietā valsts lielāko nodokļu nemaksātāju sarakstā VID ar 5,61 miliona eiro saistībām ierindojis SIA "Baltic Lumber Products", astotajā vietā bija SIA "Future Vision", kuras parādsastības bijušas 5,25 miljoni eiro, devītajā vietā ierindota SIA "Cobold", kuras parāds budžetam bijis 4,017 miljoni eiro. Savukārt desmitajā vietā ar 3,615 miljonu eiro saistībām ierindots Ēriks Mingazetdinovs. Februāra sākumā 92 lielāko parādnieku — uzņēmumu un privātpersonu — saistības pret valsti pārsniedza viena miljona eiro robežu. Pērn janvāra sākumā 100 lielāko parādnieku kopējais parāds valsts budžetā bija 213,686 miljoni eiro. Nodokļu parādnieku sarakstā VID ierindojis arī tādus pazīstamus uzņēmumus kā AS "Dzintars", SIA "Nemo Holdings", kā arī SIA "Pilsētāju institūts Urban Art". Nodokļu parādnieku sarakstā ir virkne fizisku personu, tostarp zināmu uzņēmēju un zemes īpašnieku. Kāpēc šie uzņēmumi un privātpersonas Latvijas valstī var atļauties nemaksāt nodokļus un uzkrāt tik lielas parādsastības?

Arī Saeimas deputāti nemil naudu glabāt bankā, bet gan zeķē

Izskanējuši VID priekšlikumi vairāk uzmanības pievērst mantojumu saņemšanas kārtībai un ierobežot skaidrās naudas turēšanu valsts amatpersonām. Lai šis pārmaiņas paveiktu, būs nepieciešams politiku atbalsts. Tiesa, arī Saeimas deputāti, kuri algu saņem bankas kontā, tomēr mil banknotes. Raidījums «De Facto» ziņo, ka piektā daļa deputātu deklarācijās par 2014. gadu uzrādījuši skaidrās naudas uzkrājumus, kas ir lielāki nekā tūkstoš eiro. Iespējams, ka arī šis apstāklis var nospēlēt zināmu lomu, ja nākotnē deputātiem būs jādiskutē — vai ierobežot skaidrās naudas glabāšanu un kādam būt sliekšnim. Šobrīd gandrīz visu partiju pārstāvji pieļauj, ka vajadzētu samazināt skaidrās naudas uzkrāšanas iespējas valsts amatpersonām, taču atšķiras viedokļi, cik lielam jābūt šo ierobežojumu sliekšnim. Vadoties pēc 2014. gada amatpersonu deklarācijām, lielāko skaidrās naudas summu no deputātiem glabā Jānis Klauz (ZZS) — 60 649 eiro, kā arī divi «Saskaņas» deputāti — Andrejs Elksniņš 45 000 eiro un Ivars Zariņš — 40 000 eiro. Zariņš ir arī viens no tiem deputātiem, kas strikti iebilst pret ierobežojumiem krāt skaidru naudu: «Tā ir ļoti mulķīga ideja, kas nekur nevedīs. Daudz svarīgāk ir kontrolēt, kā šie ienākumi rodas. Savukārt pēc tam, lai dara, ko paši grib.» 30 550 eiro banknošu uzkrājumus uzrādījis arī frakcijas «No sirds Latvijai» deputāts Aivars Meija, kurš skaidro, ka viņam savus uzkrājumus savulaik bijis sarežģīti izņemt no «Parex bankas», un tagad viņš bankā naudu netur. Viņaprāt, ierobežojumi uzliekami summai, kas lielāka par 50 tūkstošiem eiro, ja cilvēks var pierādīt to izcelsmi. Savukārt «Vienotības» Saeimas frakcijas vadītāja glabā 5700 eiro (līdz šādai summai skaidras naudas uzkrājumi viņai samazinājušies pēc sākumdeklarācijas, kad lielākas summas bija jāieskaita banku kontos, lai pārliecinātos par to esamību). Ievērojams skaits deputātu — aptuveni piektā daļa — izsnieguši arī aizdevumus. Šobrīd tiek diskutēti arī par to, ka aizdevuma līgumi starp divām fiziskām personām būtu jāapstiprina pie notāra. VID vadītāja pieļauj, ka daļa aizdevumu šobrīd tiek izsniegta, vispār nenoslēdzot līgumus. Savulaik, kad apzināja visu Latvijas iedzīvotāju mantisko stāvokli, amatpersonām sava skaidrā nauda bija jāieskaita kontos — ja tā bija lielāka par 20 minimālajām algām, tā bija jāiemaksā kontā. Šobrīd tie būtu 7400 eiro. Un teorētiski tā varētu būt diskusijas robeža arī šoreiz.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem — 65307058.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Aizdod naudu, dabūsi ienaidnieku; neaizdod naudu,
dabūsi ienaidnieku, izvairies no aizdošanas,
dabūsi ienaidnieku. Bet kādēļ tu baidies no ienaidnieka?*

Amatpersonas valsts vietējiem autoceļiem atjaunošanu un pārbūvi pagaidām nesola

Sākums 1. lappusē.

Turklāt šogad ir grants ceļiem īpaši nelabvēlīgi laika apstākļi — ceļa virsma ziemas atkušņa laikā ir jau atkususi, taču pamatne vēl sasalusi, ceļi kļūst neizbraucami. Vietām agrāk nekā ierasti veidojas šķidonis un tiek ieviesti ierobežojumi transportam, kas smagāks par desmit tonnām, atbildē "Novadniekam" skaidroja LVC pārstāve I.Niedra. Viņa arī iepazīstināja ar vēstuli, ko Satiksmes ministrija janvāra nogalē nosūtījusi kā atbildi vairākiem Riebiņu novada iedzīvotājiem par valsts vietējo autoceļu V577 Puša — Krāce — Silajāņi — Riebiņi.

Paredzēta TIKAI ikdienas uzturēšana

Atbildi iedzīvotājiem parakstījis Satiksmes ministrijas valsts sekretārs K.Ozoliņš. Viņš informē, ka Satiksmes ministrija sadarbībā ar VAS "Latvijas Valsts ceļi", VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" un valsts SIA "Autotransporta direkcija" speciālistiem ir izskatījuši Riebiņu novada iedzīvotāju vēstuli par valsts vietējā autoceļa V577 Puša — Krāce — Silajāņi — Riebiņi posmu Silajāņi — Riebiņi (23,10. — 31,60. km). Lai uzlabotu braukšanas apstākļus un nodrošinātu autotransportam iespēju pārvietoties pa minēto autoceļa posmu, regulāri tiek veikta autoceļa grants seguma līdzināšana, planēšana un profilēšana, kā arī nepieciešamības gadījumā iesēdumu un bedru remonts grants segumā ar pievestu šķembu materiālu. 2015. gadā uz autoceļa V577 posmā Silajāņi — Riebiņi tika veikti autoceļa ikdienas uzturēšanas darbi par kopējo summu 12 266 eiro apmērā.

Valsts pārvaldē ētiku centīsies uzlabot ar vienotu kodeksu — ieteikumu rokasgrāmatu

Valsts kanceleja izstrādājusi un izskatīšanai valsts sekretāru sanāksmē pieteikusi Valsts pārvaldes ētikas kodeksu, ar kura palīdzību plānots veicināt ētisku rīcību visā valsts pārvaldē, ziņo LETA.

Patlaban valsts pārvaldes līmenī nav vienota ētikas kodeksa, bet gan dažādi ētikas kodeksi ir izstrādāti iestāžu līmenī. Tomēr, ņemot vērā, ka valsts pārvalde ir vienots darba devējs, ir nepieciešams definēt vienotus pamatprincipus un uzstādījumus publiskajā pārvaldē, pamato Valsts kanceleja.

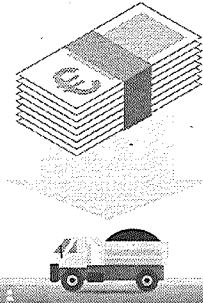
Ar vienota ētikas kodeksa ieviešanu tīktu veicināta vienota vērtību izpratne visā valsts pārvaldē. Šāds dokuments arī nepieciešams, lai valsts pārvalde sasniegtu tai izvirzītos mērķus, kur obligāts priekšnosacījums ir uz ētiskuma, tajā skaitā neitralitātes un objektivitātes principiem balstītas organizācijas kultūras nodrošināšana. Dokumenta autori gan uzsver, ka ētikas kodekss ir tikai viens no līdzekļiem, lai šādu kultūru veidotu.

Kodekss nosaka valsts tiesās pārvaldes amatpersonu un darbinieku ētikas principus un papildina normatīvajos aktos iekļautās normas, konkretizējot, kā no-

Lai saglabātu valsts autoceļu tīklu labā braukšanas kvalitātē un drošības līmenī **KATRU GADU UZTURĒŠANĀ UN PERIODISKAJĀ ATJAUNOŠANĀ** nepieciešams ieguldīt **673 milj. EUR**

Kopš 1991. gada valsts autoceļiem ir uzkrājies **REMONTDARBU DEFICĪTS - 4 miljardi EUR**

Valsts sekretārs informē, ka autoceļa V577 posma Feimaņi — Silajāņi dubultā virsmas apstrāde veikta ikdienas uzturēšanas darbu ietaupīto līdzekļu apjomā. Šādu tehnoloģiju iespējams pielietot ceļiem ar nelielu satiksmes intensitāti, tajā skaitā kravas transporta intensitāti.

Valsts autoceļu atjaunošana un pārbūve tiek plānota atbilstoši Nacionālajā attīstības plānā 2014. — 2020. gadam un Transporta attīstības pamatnostādnes 2014. — 2020. gadam izvirzītajiem mērķiem, kas paredz līdz 2020. gadam valsts vietējiem autoceļiem ar grants segumu veikt **TIKAI ikdienas uzturēšanas un grants seguma atjaunošanas darbus**.

Noslēgumā K.Ozoliņš teic, ka "līdz iespējai būtiski uzlabot valsts vietējā autoceļa V577 posma Silajāņi — Riebiņi stāvokli tiks nodrošināta regulāra autoceļa ikdienas uzturēšanas darbu izpilde".

Joprojām pārpalikuma princips

"Novadnieka" rīcībā esošā informācija liecina, ka "Latvijas autoceļu uzturētāja" speciālisti veikuši aprēķinus un sastādījuši aptuvenu tami, cik līdzekļu būtu nepieciešams, lai vairāk kā astoņus kilometrus garajā ceļa posmā no Riebiņiem līdz Silajāņiem veiktu virsmas dubulto apstrādi, novāktu ceļa malā augošos un traucējošos vairākus kokus, izbūvētu dažas caurtekas un iekārtotu divas autobusu pieturvietas. Tam nepieciešami aptuveni 900 tūkstoši eiro. Ņemot vērā Satiksmes ministrijas amatpersonas atbildē rakstīto, šī vēlme — braukt pa normālas kvalitātes ceļu — Riebiņu novada iedzīvotājiem ir nesasniedzama. **Nākotnē, vismaz līdz 2020. gadam.**

Autoceļu uzturētāji uzsver, reģionālie ceļi tiek uzturēti pēc pārpalikuma principa. Un tā — jau vairākus gadu desmitus.

L.Kirillova

darbinātajam jārikojas, un dažos jautājumos iesaka vēlamās rīcības principus.

Dokumentā ir noteikts, ka valsts pārvaldē nodarbinātajam ir jāveicina valsts pārvaldes prestižs un nozīmīgās lomas atzišana. Šis princips ir paskaidrots arī ar piemēru, proti, pildot amata pienākumus un piedaloties publiskā sanāksmē, nodarbinātajam vajadzētu iebilst pret vispārīgiem un nepamatotiem apgalvojumiem, ka visa valsts pārvalde ir korumpēta vai ka valsts pārvaldē strādājošie vispār nestrādā. Tāpat nodarbinātajam ir jārikojas tā, lai vairotu sabiedrības uzticību valsts pārvaldei.

Ētikas kodeksā uzsvērts, ka nodarbinātajam ir jābūt pieklājīgam, laipnam, izpalīdzīgam un jāizturas ar cieņu visās ar darbu saistītās attiecībās. Noteikts, ka nodarbinātajam ir jāievēro lietišķais vai citādi sava darba specifiskai atbilstošs gērbšanās stils, apģērbam ir jābūt tīram un kārtīgam, kā arī nodarbinātajam ir jāievēro vispārpieņemtās higiēnas normas. Atrunāta ir arī valsts īpašuma izmantošana. Piemēram, dienesta automašīnu drīkst izmantot, lai nogādātu ārstniecības iestādē cilvēku, kuram nepieciešama neatliekama medicīniska palīdzība, taču nav iespējams izsaukt vai gaidīt neatliekamās medicīniskās palī-

dzības dienestu. Kad nodarbinātais dodas komandējumā ar dienesta automašīnu, ir pieļaujams apstāties vai novirzīties no maršruta, lai ieturētu pusdienas tuvākajā ēdnīcā.

Dokumentā pieminēti arī interešu konflikta gadījumi un savstarpējās pazīšanās. Piemēram, nodarbinātajam ir jārikojas tā, lai sabiedrībā nerastos šaubas par to, ka viņa darbību ietekmē paša personiskās intereses vai ar nodarbināto saistītu personu intereses. Tas attiecas uz dažādu lēmumu pieņemšanu, piemēram, par konsultantu izvēli, publiskajos iepirkuma konkursos. Tāpat nodarbinātajam ir jāatturas no dāvanu, viesmīlības un citu labumu pieņemšanas visos gadījumos, kad tie klaji pārsniedz vispārpieņemtās sociālās normas vai citu iemeslu dēļ var radīt šaubas par nodarbinātā darbības objektivitāti un neitralitāti.

Lai dokumentu izstrādātu, kopā ar biedrības «Sabiedriskās politikas centrs Providus» tika organizētas astoņas fokusgrupu diskusijas par ētikas kodeksa saturu, pielietojumu, kurās piedalījās jaunie ierēdņi, ētikas komisiju locekļi, augstākā līmeņa vadītāji. Tāpat tika iesaistītas ministrijas un dažādas citas iestādes.

Man nevajag aplausu

Ar klavierspēles skolotāju **RITU SEMEIKO** tiekamies steidzīgā darbdienā Līvānu Jēkaba Graubiņa mūzikas un mākslas skolā, kad viņai aiz muguras dienas pirmajā pusē nospēlētie divi dievkalpojumi Līvānu katoļu baznīcā Sveču dienā. Savukārt skolā pie klavierklases durvīm jau sarodas mazie audzēkņi.

Senioru jauktais koris "Jersika"

Saruna ar Ritu vispirms sākas par senioru jaukto kori "Jersika", kam viņa ir diriģente nu jau vairākus gadus. Sākotnēji kora dalībnieki pulcējās uz mēģinājumiem Jersikas pagasta kultūras namā, bet sakarā ar to, ka daudzi no dziedātājiem dzīvo vai strādā Līvānos, un ar Jersiku saista vecāku mājas, pamazām nonāks pie cita risinājuma — uz mēģinājumiem sanākt Līvānu mūzikas un mākslas skolā. Jersikas senioru kori dzied vidēji 25 dalībnieki. Viņu skaits ir mainīgs, jo slimības vai gadi prasa savu. Nesen mūžībā aizvadīts koristu iemīļotais dziedātājs Jānis Auzāns. Bijis īsts kora fanātiķis. Bet īstenībā viņi visi ir fanātiķi, — dziedāšanas un kultūras, savas zemes un savas zemes kultūras fanātiķi, — par saviem dziedātājiem teic diriģente. Uz tādiem cilvēkiem arī turas Latvija.

Ir zināms, ka Jersikas koris jau 1940. gadā piedalījies Dziesmu svētkos Daugavpilī. Kora dziedāšanas tradīcijas Jersikā nekad nav bijušas pārtrauktas, varbūt kādā periodā tikai uz laiku apstāšanās. Jaunāko laiku vēsturē Jersikas pagastā darbojies ansamblis, kas saglabājis kora tradīcijas. Rīta tam bija koncertmeistare. Ansamblis pamazām pārtapa par kori, un viņa no iepriekšējās vadītājas pārņēmusi kora vadīšanas stafeti. Nu Jersikas dziedošie seniori pierādījuši sevi kā spējīgu kori, kuri dzied ne tikai pašu priekam, bet tiek aicināti un uzstājas arī ārpus sava novada robežām, ir piedalījušies svarīgos notikumos — Latgales un Latvijas Dziesmu svētkos, apliecinājuši sevi ikgadējos Latvijas Senioru dziesmu svētkos. Dziedātāju vecuma amplitūda ir visai plaša — līdz pat 80 gadiem. Jevgēnija Romanovska, Jānis Ozoliņš, Uldis Siliņš, Silvija Siliņa, Maija Nārune, Vera Pabērze, — diriģente nosauc gadus vecākus un ilggadējos dziedātājus, pastāstot par katru. Piemēram, Jānis Ozoliņš no galvas zinot vārdus vecajām dziesmām, Vera Pabērze esot viena no kora vecākajām, kas apzina un vāc kopā dalībniekus tieši Jersikā, kā arī kopē notis. Gunta Ancāne ir kora vecākā un atbildīgā par līvāniešiem. Maija Nārune un Silvija Siliņa rakstot kora hroniku. Dzintars Liepnieks ir karognesējs, bet Anna Greidāne — kasiere un ideju autore. Jānis Liepa un Ivars Kleins ir uzņēmēju atbildību par kolektīva jautro omu tālākos izbraucienos. Daži kora dalībnieki gan vēl neesot sasnieguši pat 30 gadus, bet senioru kori iesaisītī, lai skanējums daudzveidīgāks, Rīta teic ar šķeltnīgu smaidu.

Ja uzskaitītu visus pasākumus, kuros Jersikas senioru koris pēdējā laikā piedalījies, sanāktu garš saraksts. Viens no jaunākajiem notikumiem bija brauciens uz Alūksni 6. februārī, kur risinājās Austrumlatvijas Senioru koru sadziedāšanās, izmēģinot reperuāru 18. jūnijā paredzētajiem Latvijas Senioru koru dziesmu svētkiem Tukumā, Durbes estrādē. Alūksnē koris dziedāja arī pagājušajā vasarā. Nākamgad Austrumlatvijas senioru korim uz sadziedāšanos paredzēts ierasties Jersikā, kur dziedātājiem kopā ar savu diriģenti būs jāuzņemas viesmīlīgu saimnieku loma.

Ar milestību

Dzīvesprieks, smieklis, optimisms, joki ir Ritas raksturīgākās īpašības, bet tajā pašā laikā arī uzņēmība, neatlaidība un gribas spēks iecerētā mērķa sasniegšanai ir viņas

personības spilgtākās šķautnes, ar ko Rīta Semeiko kļuvusi ievērota Līvānos un novadā. Līvānu katoļu draudzes kora "con Amore" ("ar Milestību"), kas nupat janvārī nosvinēja trešo dzimšanas dienu, mākslinieciskā vadītāja, ērģelniece Līvānu katoļu baznīcā un Madaliņas katoļu baznīcā (Jersikā), koncertmeistare J. Graubiņa mūzikas un mākslas skolas vokālajai studijai "Spurgaliņas" — vairākkārtējiem laureātiem ansambļu skatēs, koncertmeistare mūzikas skolas akordeonistu orķestrim, talantīgajam vokālistam Kristiānam Jasinškim. Klavieru pavadījums koncertos, skatēs, konkursos jāspēlē arī ci-tiem skolas jauniešiem mūziķiem — pūtējiem un tiem, kas apgūst sitamos instrumentus. Klavierskolotājas darbā aizvadīti apmēram 30 gadi.

Koris "con Amore" ir jaunākais diriģentes auklējums, un arī sadarbibai ar Līvānu katoļu baznīcu nav ilga vēsture. Prāvests Juris Zarāns Rītu uzaicinājis vadīt draudzes kori. Tā bijusi jauna pieredze ar stresu, pārdzīvojumiem un pat asarām, jo baznīcas liturģiskie dziedājumi ievērojami atšķiras no parastajām dziesmām. Koris atdzīva jaunā veidolā, mainījās dalībnieki, jo Ritas izvirzītās prasības bija stingras. Viņa vēlējas, lai baznīcā skan jaunas dziesmas, jaunā apjomā un kvalitātē. Ja tavai dvēselītei nav garīgās vajadzības un, ja tu nemeklē Dievu, īsta dziedāšana draudzes kori nesanāk, uzskata Rīta. Liturģiskais gads katoļiem gana intensīvs, Svētās Mises notiek katru dienu. Ērģelniekam obligāti jābūt klātesošam svētdienās un Romas katoļu baznīcas svētku dienās, kas itin bieži iekrīt darbdienās. Gadās arī bēres un laulības. Tas viss prasa daudz spēka. Ja dziedājumi neskanēs kā lūgšana, nekas nesanāks. Koris tika veidots ar milestību, un tam izvēlēts šāds nosaukums.

Lielākā uzdrīkstēšanās ir dziedāt Svēto Misi Aglonas bazilikā Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos. Savā priekšā redzu Dievmāti, kurai mēs ar milestību veltām savu dziedāšanu, emocionāli stāsta Rīta. Pērnvasar, paceļot acis pret debesīm, saskatījusi, kā virs ticīgās tautas no mākoņiem izveidojas Dievmātes tēls. Uztraukumu un bažas atkal mazina mēģinājumi, negulētas naktis un pašāvilība uz Dievu.

Ceļš uz baznīcu

Vēl pirms darbošanās Līvānu katoļu draudzē Rīta bija atradusi savu ceļu uz Madaliņas katoļu baznīcu Jersikas pagastā. Pirms gadiem pieciem, kāda pēkšņa iekšēja impulsa vadīta Rīta devās uz Madaliņas baznīcu. Izrādījās, ka tieši tajā svētdienā tur notika Rēzeknes – Aglonas diecēzes biskapa Jāņa Buļa vizitācija. Viņš uzrunāja klātesošos, aicinot Rēzeknē iegūt otrās pakāpes augstāko izglītību, bez maksas studēt reliģijas pedagoģiju Rēzeknes Augstskolā. Rīta izdarījusi šo izvēli, un mācību laikā satikusi harizmātiskos priesterus Juri Zarānu un Jāni Priedi, kas ar savu erudīciju ļoti ietekmējuši skatījumu uz daudzām lietām. Viņa atzīstas, ka tajā laikā par baznīcas liturģiju bijis maz zināšanu. Tās apgūtas laika gaitā. Tāpēc viņa ļoti augstu vērtē iespēju darboties prāvestu Jāņa Smirnova (Madaliņas draudzē) un Jura Zarāna (Līvānu draudzē) vadībā, iet ticības ceļu.

Viņa atsaucās priesteri Jāņa Smirnova aicinājumam un sāka spēlēt dievkalpojumus Madaliņas baznīcā. Līdz ar pirmajiem dievkalpojumiem sapratu, kas tas ir — veltīšanās Dievam. Atskan zvans, iznāk priesteris un sākas dievkalpojums. Tad tu ne par ko citu vairs nedomā. Tu jūti Svētā Gara klātbūtni, klausies priesteri un saproti, ka, lūk, šajā brīdī godini Dievu. Aplausi man vairs nav vajadzīgi. To iemācījusi dzīves pieredze, un tas laikam ir lielākais manas dzīves gandarījums, domīgi atzīst Rīta. Mūzikas skolā ir citāda specifika, — notiek konkursi, skates, akreditācijas un tamlīdzīgas lietas, kas katru gadu no jauna

● Cilvēks ir laimīgs un brīvs tad, kad dara labu, — tie ir priesteri Jura Zarāna vārdi un atziņa, ar kuru dzīvo Rīta Semeiko. — Es nekad neesmu jutusies tik laimīga, kā šajos piecos gados, kuros esmu kopā ar baznīcu — viņa uzsver. Foto: I. Kirilova

lielcēsties sevi pierādīt panākumos ar labiem audzēkņiem, kuri iegūst godalgotas vietas. Protams, tas ir labi, bērni tiek ievēroti, panākumi ceļ viņu pašapziņu, dod stimulu vairāk spēlēt klavieres, spārno. Bet baznīca dod man dvēseles un dzīves piepildījumu, un es esmu laimīga.

Viņa atklāj, ka agrāk dievnāmā "pabāzusi galvu" vien lielos svētkos. Ceļš uz baznīcu tik tāls, tur jāskaita pātari, jāklauss garie dziedājumi, — tā viņa sevi attaisnōjusi. Vienīgajā brīvdienā taču tik daudz darba, — jāmazgā veļa, jāravē dārz, jāpieskata slimie vecāki. Tagad dzīve mainījusies. "Rītos, kad pieceļos, pieeju pie loga austrumu pusē, un man preti ikreiz paveras citādāka glezna. Es saku: "Sveiks, Pestītāj!" un zinu, ka Viņš būs kopā ar mani. Itin bieži nolemju, ka šo dienu veltīšu kā upuri Dievam." To viņai iemācījuši priesteri, un patiešām, uzticoties Visvarenā gādībai, dienas darbi sokas. "Ja iemānīes pamanīt Dieva pieskārienus, tad dzīve ir pilna brīnumiem. Nekādi aplausi nav vajadzīgi. Tev aplaudē no augšas. Dievs pieskaras katram cilvēkam un runā ar katru, tikai jāprot klausīties," — tā ir stingra Ritas pārliecība.

Viņa piedzīvojuši vairākus gadījumus, kad pilnīgi noteikti saņemta Dievmātes palīdzība un pieredzēti Dieva brīnumi. Viens no tādiem — fakts, ka mūža garumā dāvināti labi draugi — personības mākslinieku, rakstnieku aprindās, ka viņai bijuši labi skolotāji, kas daudz iemācījuši, atsaucīgi kolēģi. Un tie labākie skolotāji, protams, ir priesteri.

Pirms gada piedzīvojuši mazmeitiņa, kurai vārdiņš izvēlēts Jāņa Kristītāja svētkos un dots viņa mātes vārds — Elizabete. Meitenītei bija radies acīgas iekaisums, kas nepārgāja. Rīta ļoti sirsnīgi lūdzās Nemitīgās Palīdzības Dievmāti. Otrā rītā viņa uzzināja, ka tieši tajā laikā mazmeitiņai acīgas iekaisums sācis pazust. Kad vēlāk to ar dziļu izbrīnu stāstījusi priesterim, tūkusi gandrīz vai nostrošēta par to, ka šaubījies par dziedāšanas brīnuma iespējamību. Kad cilvēks lūdzas no sirds, lūgšanas tiek uzklautas.

Cilvēki ir laimīgi, kad dara labu

Pamazām abi dievnami Ritas dzīvē ieņēmuši ļoti nozīmīgu vietu. Viņa aktīvi organizē, atbalsta, kā arī palīdz abu draudžu centieniem atjaunot, labiekārtot savas baznīcas. Ar biedrības "Līvāni" atbalstu Madaliņas draudze tika pie labām digitālajām klavierēm, un tagad muzicēt ir pa-

tīkami. Arī Līvānu katoļu baznīcā klāt pie ērģelēm un sintezatora nu ir digitālās klavieres, kuras ļoti izlīdz koncertos.

Pēdējo gadu laikā abi dievnami piedzīvojuši daudzas pārmaiņas. Madaliņas baznīcā šajā ziņā ir arī Ritas Semeiko ieguldījums, jo viņa ir autore vairākiem projektiem, ar kuru palīdzību piesaistīti līdzekļi. Rīta gan vairāk izceļ draudžu locekļu veikumu. Viņa aprīņojot cilvēkus ar lielu gadu nastu un dažādām kaitēm, kuri iet, dara, gādā, rūpējas, kā arī abus prāvestus, kuri darbojas pašī, un arī rosina un uzmundrina. Viss, kas baznīcās paveikts, noticis arī ar Līvānu novada domes vislielāko pretimnākšanu. Aprīņojams esot arī uzņēmēju un visu Līvānu novada iedzīvotāju atbalsts.

Madaliņa ir īpaša svētvieta ar savu svētavotu, Nemitīgās Palīdzības Dievmātes svētgleznu, kas gan tagad atrodas restaurācijā, bet kuras vietā uzlikta fotokopija ar tādām pat Brīnumdarītājas spējām. Madaliņa ir svētvieta, kurā īpaši jūtama Svētā Gara klātbūtne. Neparasts, bet, acimredzot, šīs vietas īpašo nozīmi apliecinošs ir notikums, ka reiz garāmbraucošs uzņēmējs no Rīgas iegriezies palūkot, ko baznīcā remontē un dara, un nolēmīs ziedot arī savu naudu, pie tam visai prāvu summu. Kāda māksliniece uzdāvinājusi vitrāžas un jaunus logus. Tagad dievnāmā ir apsildāmā grīda, pat tualetes un citi uzlabojumi. Ikdienas uzturēšanas darbus nesavtīgi kā čakls rūķītis veicot Jolanta Bērziņa.

Ar vienu roku spēlēja ērģeles, ar otru diriģēju, — tā Rīta atceras iesākumu Līvānu baznīcā, kad viņa uzņēmās ērģelnieces un draudzes kora vadītājas pienākumus. Novēcojušais, bet slavens meistars darinātais mūzikas instruments jau sen prasījās pēc restaurācijas. Rīta intensīvi darbojās šajā jomā, vākdama līdzekļus un kopā ar draudzes kora meitenēm rakstīdama projektus to atjaunošanai. Nu jau daudz padarīts, lai ērģeles atgūtu seno skanējumu. No februāra līdz maijam notiks pēdējie darbi. Nesen tika realizēta kāda cita uzņēmīgās sievietes ideja — labdarības koncerts "Es topu samīļots mazliet" Līvānu katoļu baznīcā ziedojumu vākšanai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Pie visa minētā Rīta ir arī meita 87 gadus vecajam tēvam, kam, protams, vajadzīga sava uzmanība, vecmāmiņa Elizabetei, mamma dēlam Gustavam, kurš savulaik talantīgi spēlēja vijoli, bet kļuvis par dižeļlokomotīves vadītāju (mašīnistu), un draudzene savai jaukajai vedekliņai Alonai.

L.Rancāne

Apstiprināts Aglonas pašvaldības budžets 2016. gadam

Aglonas novada domes deputāti ar balsu vairākumu (sešas balsis — par, divas, — pret) apstiprināja pašvaldības saistošos noteikumus nr. 1 "Aglonas novada domes budžets 2016. gadam".

Nolemts apstiprināt pašvaldības iestāžu, struktūrvienību 2016. gada pamatbudžeta ieņēmumus 3 366 404 eiro apmērā, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikumu gada sākumā 221 322 eiro apmērā, aizdevumu saņemšanu 80 168 eiro apmērā. Pamatbudžeta ieņēmumu kopsumma (tajā skaitā naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā un aizdevumu saņemšana) ir 3 667 894 eiro.

Apstiprināts Aglonas novada domes iestāžu, struktūrvienību 2016. gada pamatbudžets izdevumos 3 485 990 eiro apmērā, aizņēmumu atmaksa 181 404 eiro apmērā, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās 500 eiro apmērā. Pamatbudžeta izdevumu kopsumma (tajā skaitā naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās un aizņēmumu atmaksa) ir 3 667 894 eiro.

Apstiprināts Aglonas novada domes iestāžu, struktūrvienību 2016. gada speciālais budžets (tajā skaitā ziedojumi un dāvinājumi) ieņēmumos 199 542 eiro apmērā, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā 68 546 eiro apmērā. Speciālais budžeta ieņēmumu kopsumma (tajā skaitā naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada sākumā) ir 268 088 eiro.

Apstiprināts speciālais budžets (tajā skaitā ziedojumi un dāvinājumi) izdevumos 266 856 eiro apmērā, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās 1232 eiro. Speciālais budžeta izdevumu kopsumma (tajā skaitā naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās) 268 088 eiro.

Budžets — pēc piesardzības principa

(Būtiskākie fakti no Aglonas novada domes finanšu nodaļas vadītājas Valentīnas Lielce-pures sastādītā paskaidrojuma raksta par

2016. gada budžetu)

Aglonas novada teritorijā (atbilstoši datiem uz 2015. gada 1. janvāri) bija 3978 iedzīvotāji. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, skaits samazinājies par 112 iedzīvotājiem.

Pašvaldības budžets sastādīts pēc piesardzības principa. Izdevumi plānoti, nepārsniedzot 2016. gada ieņēmumu prognozi un gada sākuma naudas līdzekļu un noguldījumu atlikuma kopsummu.

Pamatbudžeta ieņēmumi plānoti 3 366 404 eiro apmērā. No tā, salīdzinājumā ar 2015. gada izpildi, iedzīvotāju ienākuma nodokļa plānotie ieņēmumi ir palielinājušies par 5,4%, dotācijas no finanšu izlīdzināšanas fonda samazinājums ir 5,9%.

Sākot ar 2016. gada janvāri, valsti ir palielināta minimālā mēnešalgas likme un tā sastāda 370 eiro. Šis algu paaugstinājums ir iestrādāts budžetā. Pārējo darbinieku amata atalgojumi nav palielināti. Budžetā nav iestrādāta darbinieku apbalvošana vai prēmēšana, ko pieļauj "Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums".

Pašvaldības budžetā iestrādāti līdzekļi skolotāju algu izmaksai — Aglonas internatīvdusskolai budžetā piešķirti 93 041 eiro, jo valsts budžeta mērķdotācija skolas saimnieciskajiem izdevumiem (saskaņā ar izglītības iestādes budžeta pieprasījumu) pilnībā nenodrošina skolas uzturēšanas izdevumus.

Jāpalielina ieņēmumi un jāsamazina izdevumi

Pašvaldības vadība ir secinājusi, ka ir nepieciešamība pēc ieņēmumu palielināšanas, kā arī izdevumu samazināšanas tuvākajā laikā. Šajā nolūkā veikts darbs ar parādnīkiem par nekustamā īpašuma nodokļa nomaksu un komunālajiem maksājumiem. Tiek izskatītas pašvaldības iestāžu darba organizācijas un līdzekļu ekonomijas iespējas. Organizējot pašvaldības iepirkumu komisijas darbu, panākta ievērojama līdzekļu ekonomija saņemtajiem pakalpojumiem un precēm. Prasības par nekustamā īpašuma nodokli

2015. gada 31. decembrī bija 47 422 eiro, komunālo maksājumu parādi — 19 288 eiro, parādi par zemes nomu un nekustamā īpašuma nodokli par nomāto īpašumu — 7375 eiro.

Finansējums sociāliem mērķiem — ievērojams

Pašvaldības piešķirtais finansējums GMI pabalstu nodrošināšanai šī gada budžetā ir 98 000 eiro, sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm — 18 336 eiro, maksājumi iedzīvotājiem pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildei — 11 512 eiro, dzīvokļu pabalsti naudā — 7000 eiro, pārējie pabalstu veidi — 44 009 eiro.

Kopējais sociāliem mērķiem plānotais budžets (pabalsti, sociālās aprūpes centrs "Aglona", sociālais dienests, sociālā māja Kastuļinas pagastā, bērnu brīvā laika pavadīšanas centrs, skolēnu darbs vasarā) — 622 849 eiro jeb 17,9% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem.

Visvairāk naudas atvēlēts izglītībai

Pašvaldības finansējums izglītības iestādēm — Aglonas novada pirmsskolas izglītības iestāde, Aglonas vidusskola, Aglonas internatīvdusskola, Rīgas un Visas Latvijas Metropolita Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskola, Priežmalas pamatskola, Aglonas bazilikas kora skola — un skolēnu pārvadīšanai piešķirti 892 571 eiro jeb 25,6% no kopējiem pamatbudžeta izdevumiem. Tajā skaitā pašvaldības finansējums skolotāju algām ir 127 652 eiro jeb 3,7% no pamatbudžeta kopējiem izdevumiem.

No valsts budžeta piešķirto mērķdotāciju apmērs, kas paredzēts izglītības iestāžu skolotāju darba algu izmaksai astoņiem gada mēnešiem, ir 466 954 eiro jeb 13,4%, Aglonas internatīvdusskolai saimniecisko izdevumu segšanai — 103 093 eiro jeb 3,0% no kopējā pašvaldības budžeta.

Kultūrai, veselībai, mājokļu apsaimniekošanai

Kopējais pašvaldības finansējums kultūras iestādēm (Aglonas novada kultūras centrs, kultūras nams Grāveru pagastā, tautas nams Kastuļinas pagastā, kultūras nams Šķeltovas pagastā, Aglonas novada centrālā bibliotēka, bibliotēkas Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastos), Aglonas bazilikas korim "ASSUM-PTA" un ielānotajiem pasākumiem šogad būs 270 164 eiro jeb 7,7% no kopējiem izdevumiem.

Veselības nozarei (feldšeru punktu uzturēšana Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastos) šogad plānoti 41 362 eiro jeb 1,2% no pamatbudžeta izdevumiem.

Finansējums pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai (dzīvokļu un komunālā saimniecība, vides aizsardzība, pašvaldības transporta un traktortehnikas uzturēšana un remonts, ielu apgaismojums, teritoriju un projektu plānošana un īpašumu reģistrācija, būvvalde) — 399 669 eiro jeb 11,5% no kopējiem izdevumiem.

Kopējais pašvaldības finansējums pārvaldes iestādēm (Aglonas novada domes administrācija, Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagastu pārvaldes) ir 563 775 eiro jeb 16,2% no kopējiem izdevumiem. Tajā skaitā iekļauti 80 168 eiro autotransporta iegādei Grāveru un Kastuļinas pagastu pārvaldēm.

Speciālais budžets

Speciālais budžeta ieņēmumus 199 542 eiro apmērā veido īpašiem mērķiem izņemti ieņēmumi: autoceļu, ielu fonds — 187 542 eiro, dabas resursu nodoklis — 5900 eiro, vecāku maksa par mūzikas skolu — 2500 eiro, kā arī pārējie speciālā budžeta ieņēmumi.

Speciālais budžeta izdevumi plānoti 266 856 eiro apmērā, tajā skaitā 228 028 eiro autoceļu, ielu uzturēšanai, 24 131 eiro vides aizsardzības pasākumiem. Vēl speciālajā budžetā paredzēti ziedojumu un dāvinājumu izdevumi.

Sagatavots pēc domes sēdes protokola materiāliem

Preiļu novada uzdevumi — atbalsts uzņēmējdarbībai un jaunu darba vietu radīšanai

Pamatbudžeta ieņēmumi

10. februārī Preiļu novada domes ārkārtas sēdē deputāti apstiprināja pašvaldības budžetu 2016. gadam, kas pamatbudžetā paredz plānotos ieņēmumus 8 491 253 eiro apmērā, tajā skaitā nodokļu ieņēmumus, valsts budžeta mērķdotācijas pedagogu algām, ieņēmumus par pašvaldības institūciju sniegtajiem pakalpojumiem un pašvaldības īpašuma izmantošanu. Tā kā no iepriekšējā gada ir līdzekļu atlikums 377 231 eiro, izdevumi pašvaldības budžetā plānoti 8 868 484 eiro apmērā.

Ieņēmumu lielākā daļa tiek plānota no iedzīvotāju ienākuma nodokļa — 4 387 218 eiro, dotācija no Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda — 1 508 539 eiro, mērķdotācijas no valsts budžeta — 1 144 859 eiro. Ieņēmumi 379 600 eiro apmērā paredzēti no maksas pakalpojumiem, 281 028 eiro — no nekustamā īpašuma nodokļa, 322 771 eiro apmērā ielānots saņemot maksājumus no valsts budžeta (mūzikas un mākslas skolai, sporta izglītības programmām un brīvpusdienām 1.-4. klašu izglītojamajiem). Ieņēmumi no norēķiniem ar pašvaldību budžetiem, ko galvenokārt sastāda ieņēmumi par citu pašvaldību skolēniem, kuri mācās Preiļu novada izglītības iestādēs — 231 200 eiro apjomā, dotācijas no valsts budžeta 91 430 eiro, kur paredzēti līdzekļi asistentu pakalpojumiem izglītības iestādēs un asistentu pakalpojumu nodrošināšanai invalīdiem. 37 900 eiro šogad paredzēti ieņēmumi no azartspēļu nodokļa, no pašvaldības īpašuma realizācijas un iznomāšanas paredzēts saņemt 12 200 eiro.

Lielākie izdevumi — izglītībai

Izglītības funkciju nodrošināšanai pašvaldība izlieto lielāko pamatbudžeta daļu, un šogad tas būs 4 359 238 eiro, tajā skaitā valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam un sociālā nodokļa nomaksai no šiem izdevumiem ielānata 1 366 349 eiro.

Skolēnu brīvpusdienu apmaksai plānots izlietot apmēram 223 041 eiro, proti, valsts budžeta mērķdotācija — 94 269 eiro 1.-4. klašu

skolēnu ēdināšanai un pašvaldības finansējums — gandrīz 114 000 eiro nodrošinās arī ēdināšanu skolās 5.-9. klašu skolēniem 100% apmērā un ēdināšanu dienas vispārizglītojošo izglītības iestāžu 10.-12. klašu skolēniem 50% apmērā.

Šogad pirmo gadu pašvaldība ielānoja studējošiem novada jauniešiem stipendiju fondu 15 000 eiro apmērā. Līdzekļi paredzēti olimpiāžu un sacensību uzvarētāju apbalvošanai, tradicionālajām dāvanām bērniem Ziemassvētkos, transporta kompensācijai bērniem un skolotājiem. No izglītībai ielānotā finansējuma līdzekļi 62 352 eiro apmērā paredzēti sporta aktivitātēm — čempionātu organizēšanai dažādos sporta veidos, balvu iegādei, treneru un tiesnešu atlīdzībai, inventāra nodrošināšanai sacensībām, pieaugušo un veterānu komandu dalībai Latvijā un starptautiskos čempionātos, sporta metodika atlīdzībai.

Finansējums teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai

Teritoriju apsaimniekošanai un labiekārtošanai šogad deputāti ir paredzējuši līdzekļus 853 139 eiro apmērā. Līdzekļi ielānāti ielu apgaismošanas izdevumiem un ielu apgaismošanas projektu izstrādei, lai uzlabotu ielu apgaismojumu Kooperatīva, Liepu, Valmieras ielās, Kalnu un Aglonas ielu krustojumā Preiļos, Rīgas un Miera ielā Ličos, Aizkalnes ciematā, Priekuļu un Smelteru ciematos, Pelēču ciematā. Paredzēti remontdarbi spēļu iekārtās bērnu laukumos, labiekārtošanas un uzkopšanas darbiem, komunālās saimniecības uzturēšanai pagastos, novada attīstības tehnisko projektu un teritorijas plānojuma izstrādei. Pašvaldība ielānoja līdzekļus energoauditu apmaksai daudzdzīvokļu māju siltināšanai.

Budžetā finansējums paredzēts arī tehniskā projekta izstrādei Celtnieku ielas daudzdzīvokļu dzīvojamā māju iekšpagalmu sakārtošanai. Savukārt daudziem nākotnē ielānotajiem infrastruktūras un teritorijas labiekārtošanas projektiem finansējumu paredzēts piesaistīt no dažādiem investīciju projektiem.

Sociālā joma

Sociālajai aizsardzībai šajā gadā paredzēti 952 795 eiro, no kuriem līdzekļi plānoti pakalpojumu centra „Liči”, novada krīzes centra, pansionāta „Preiļi”, sociālā dienesta darbības nodrošināšanai, sociālo pabalstu izmaksai, pakalpojumiem par sociālo aprūpi mājās, atbalstam sociālajai nodrošināšanai, sociālo dzīvokļu uzturēšanai, līdzfinansējumam bērnu vasaras nometnēm un bērnu invalīdu nometnēm. Pašvaldības atbalsts paredzēts arī invalīdu biedrībai, represēto biedrībai, pensionāru biedrībai, kara veterānu biedrībai un Latvijas Nedzirdīgo savienībai.

Pašvaldība ir saglabājusi visus sociālo pabalstu un pakalpojumu veidus iedzīvotājiem, nodrošinot bērnu piedzimšanas pabalstu, pabalstu zelta kāzu jubilejā, pabalstu dimanta kāzu jubilejā, pabalstu pensionāriem jubiliāriem, kas sasnieguši 90 gadus, un jubiliāriem, kuri sasnieguši 100 gadus un vairāk.

Finansējums veselībai, atpūtai un kultūrai

Veselības aprūpei budžetā paredzēti līdzekļi 38 904 eiro apmērā kā līdzfinansējums un ieguldījums SIA „Preiļu slimnīca”, atbalsts asins donoriem un Sarkanā Krusta komitejai, fizioterapeita pakalpojumiem novada izglītības iestādēs.

Atpūtas un kultūras pasākumiem šogad budžetā paredzēti līdzekļi 721 280 eiro apjomā. Finansējums ielānots dažādu pasākumu organizēšanai, kultūras iestāžu — kultūras namu, novada bibliotēku, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja — uzturēšanas izdevumiem, mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu darbības nodrošināšanai.

Līdzekļi sabiedriskajai kārtībai, valdības dienestiem un biedrību projektiem

Vispārējiem valdības dienestiem, publicitātes nodrošināšanai šī gada budžetā paredzēti

925 440 eiro, norēķiniem ar pašvaldībām ielānāti 107 729 eiro, sabiedriskajai kārtībai un drošībai iedalīts finansējums 114 522 eiro apmērā, aizņēmumu un lizingu atmaksai plānoti 501 798 eiro, aizņēmumu procentu maksājumiem — 80 600 eiro.

124 232 eiro paredzēti uzņēmējdarbības atbalstam novadā — uzņēmējdarbības projektu atbalstam, pieredzes apmaiņai, semināru apmaksai, jauniešu centra, tūrisma informācijas centra darbības nodrošināšanai, atskurbtuves uzturēšanai un NVO aktivitāšu atbalstam.

Speciālais budžets

Domes sēdē tika apstiprināti novada pašvaldības speciālais budžeta ieņēmumi, tajā skaitā ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem, kopsummā 317 289 eiro un naudas līdzekļu atlikums uz gada sākumu 99 688 eiro. Speciālais budžeta izdevumi apstiprināti 416 977 eiro apmērā. Speciālo budžetu veido īpašiem mērķiem izņemti ieņēmumi, mērķdotācijas autoceļu un ielu uzturēšanai, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, ziedojumi un dāvinājumi, kā arī izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem.

Pašvaldības budžets, salīdzinot ar 2015. gadu, šogad ir pieaudzis par 2,4%. Kā norāda Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, pašvaldības budžeta izdevumos ir ietekmējis valsts noteiktais minimālās algas palielinājums, līdz ar to daļa no pašvaldības budžeta pieauguma jānovirza atlīdzībai, pārējais — pašvaldības autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai un novada attīstības projektu istenošanai.

Lai realizētu apjomīgākus projektus, arī šogad, tāpat kā iepriekšējos gados, tiks piesaistīts Eiropas Savienības fondu projektu finansējums. Plašāku informāciju par pašvaldības 2016. gada budžetu skatiet pašvaldības mājas lapā www.preili.lv.

M.Paegle,
Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Tikšanās ar bijušajiem skolasbiedriem un skolotājiem, ar atmiņām

Līvānu 2. vidusskolā uz salidojumu pulcējās jubilejas gadu (tāpat kā 2016. gadam gadskaitlis beidzas ar seši) izlaidumu absolventi, sākot ar 1966. gada izlaidumu, kas bija viens no pirmajiem skolas vēsturē. Vairāk nekā pusgadsimtu garajā skolas pastāvēšanas laikā to absolvējuši gandrīz pusotrs tūkstošs cilvēku, kuri tagad strādā dažādās jomās. Arī starp Līvānu 2. vidusskolas skolotājiem 55 procenti ir tās absolventi, piemēram, skolas direktore Klavdija Daukste, matemātikas skolotāja Tatjana Piskunova, pirmsskolas skolotāja Vasilisa Belousova, angļu valodas skolotāja Nadežda Dzirko, skolotāja Anastasija Skadiņa, bibliotekāre Ināra Bojāre un citi.

Absolventus uzrunāja skolas direktore Klavdija Daukste, uzsverot izglītības lomu veiksmīgā dzīves un karjeras izveidē. Absolventi teica pateicības vārdus savai skolai, klases audzinātājiem un skolotājiem, bet Arturs Daukšta un Svetlana Gļinka veltīja skolai dziesmu, kas aizkustināja ikvienu klātesošo.

Satīkties ar saviem bijušajiem skolēniem bija ieradusies skolas

ilggadējie pedagogi Vjačeslavs Morozs, Tamāra Moroza, Raisa Rudzāte, Ivans Andrejevs, Vera Družņeca, Nina Šestopalova un Leonīds Puriškevičs. Tie ir cilvēki, kuri savulaik radījuši skolas cieņas un draudzības vērtību kodolu, un šīs vērtības savu aktualitāti nav zaudējušas arī mūsdienās. Absolventi uz tikšanos bija ielūguši arī savus bijušos pedagogus, kas dzīvo tālu prom, — Liliju Tracevsku, Ņinu Lazarevu, Larisu Romanenko, Irinu Isčenko un Tamāru Gromovu. Salidojuma dalībnieki priecājās satikt savus audzinātājus Tamāru Hārtonovu, Žannu Fjodorovu, Valentīnu Terļuku, Anastasiju Skadiņu un Tatjanu Bogdanovu, kopīgi fotografējās "klases bildei", izteica savu atzīnību skolotāju ieguldītajam darbam un atzina arī kļūdas, kuras kādreiz paši tika pieļāvuši.

Svētku koncerts sākās ar Raimonda Paula dziesmu par pēdējo lapu Timura Iļova, Luīzes Kundīres un Aleksandras Dubovskas izpildījumā. Pēc tam sekoja pieņemšanas brīdis skolotājiem, kuru vairs nav starp dzīvajiem.

Koncertā varēja redzēt, cik talantīgi skolēni mūsdienās Līvānu 2.

Salidojuma laikā Līvānu 2. vidusskolā tikās skolotāji un bijušie skolēni.

vidusskolā, kas lieliski dzied, dejo, improvizē. Tā sagatavošanā savu ieguldījumu bija devuši daudzi skolotāji. Scenāriju sagatavoja un realizēja 12. klase kopā ar audzinātāju Guntu Pauniņu, par video rūpējās skolotāja Irina Stepanova. Mūzikas skolotāja Inese Upīte parūpējās par dziesmu jauko izpildījumu, klašu audzinātāji palīdzēja bērniem iestudēt dejas.

Daudzi pedagogi darbojās, veidojot skolas noformējumu, kas radīja svētku noskaņojumu, palīdzēja bērniem radīt istus mākslas darbus. Koncerta vadītāji Arina Trifonova, Anna Davidaičene, Ņikita Bondarevs, Vadims Čebodajevs un skolotāja Gunta Pauniņa vakara viesiem centās radīt pozitīvas emocijas un jauku noskaņojumu.

Pēc koncerta salidojuma dalībnieki devās uz savām bijušajām klasēm, pastaigājās pa skolas gaitenītiem, kur fotoizstādē varēja apskatīt senus notikumus. Skolas muzejā ciemiņus sagaidīja Valentīna Ivanova. Muzeja krājumos, kā izrādījās, glabājas liecības gluži neticamiem notikumiem, kuru dalībnieki bijuši skolēni — kādreizējie absolventi.

Vanagos izremontēta informācijas un atbalsta centra zāle

Informācijas un atbalsta centrs (IAC) „Vanagi” ir Vārkavas novada pašvaldības iestāde, kas tika izveidota 2012. gadā pēc Vanagu pamatskolas reorganizācijas un darbojas bijušās skolas ēkā.

Pašlaik tajā mājvietu rod arī Vanagu bibliotēka, kā arī biedrība „Vēlme”. Centra otrā stāva zālē, kas skolas pastāvēšanas laikā bija gan sporta, gan svinību zāle, ir arī novada kultūras pasākumu norises vieta. Pašvaldība to piedāvā izīrēt dažādiem privātiem pasākumiem. Zālē notiek arī vietējo pašdarbības kolektīvu – tautas deju kopas un sieviešu vokālā ansambļa – mēģinājumi, vingrošanas un citas nodarbības.

Pēc skolas pārtapšanas par centru zāle tika pielāgota vairs tikai kultūras pasākumiem – sporta nodarbībām paredzētais inventārs tika daļēji izvācīts. Tas gan neko daudz zāles izskatā nemainīja, jo tajā bija palikušas ievērojamas nolietotās pēdas. IAC vadītāja Janīna Praņevska atminas, ka zāles sienas pēdējoreiz tika krāsotas pagājušā gadsimta 80. gadu vidū, logi mainīti 90. gadu sākumā. Lielākās pārmaiņas piedzīvoja vien vecā koka deju grīda, – to laiku pa laikam pārkrāsoja.

Patī skolas ēka celta 1959. gadā. Tolaik grīdas konstrukcijā kā siltināšanas un skaņas izolācijas materiāli tika izmantoti izdedži un būvgruži. Laikam ritot, tika konstatēts, ka zāles grīda vairs nav stabila. Šis jautājums tika aktualizēts uzreiz pēc Zolitūdes traģēdijas. Pašvaldība pieaicināja ekspertus, kas konstatēja, ka grī-

das sijās ir ielikušas, un nepieciešama drīza rīcība. 2015. gadā, gatavojoties Vanagu pamatskolas 95. dibināšanas gadadienas sariņojumam, grīda tika izremontēta – no konstrukcijas novāca būvgružus un izdedžus, pielaboja sijās, nomainīja grīdas segumu – koka deju grīdas vietā nāca ozolkoka parkets. Pasākumu apmeklētājiem un pašdarbības kolektīvu dalībniekiem par zāles grīdas drošumu vairs nebija jāraizējas. Diemžēl plašākam remontam laika vairs nebija, tāpēc to atlika uz vēlāku laiku. 2015. gada decembra sākumā tika izsludināts iepirkums remontdarbiem, un jau šī gada 2. februārī zāles remonts bija pabeigts. Pašvaldības izpilddirektors Elmārs Sparāns atzinīgi vērtē konkursā uzvarējušās Daugavpils firmas “LD būve” veikumu, – darbi ritēja ātri un kvalitatīvi: zāles sienas tika apšūtas ar režģi, nokrāsotas oranžā tonī, ierīkoti piekarināmie griesti, nomainīta elektroinstalācija, gaisma ķermeņi izvietoti ne tikai pie griestiem, bet arī zāles sānos, ar dekoratīviem materiāliem nomaskēti vecie radiatoru, nomainītas abas ieejas durvis. Remonta kopējās izmaksas sastāda 9435, 74 eiro (ar PVN). Līdzekļi piešķirti no pašvaldības pamatbudžeta. Zālei jau pirms kāda laika bija sagādāti 90 jauni mīkstie krēslī, tiek domāts arī par aizkariem.

Pirmais lielākais publiskais pasākums Vanagu informācijas un atbalsta centra zālē ir paredzēts 7. martā, kad tajā koncertēs Jaunā Rīgas teātra aktieris Kaspars Znotiņš un komponists, diriģents, novadnieks Juris Vaivods. Ikviens apmeklētājs varēs novērtēt arī zāles jauno izskatu.

Top jauna izstāde, kurā gods tiks parādīts lakatiņiem

Vārkavas novada informācijas un atbalsta centrā (IAC) “Vanagi” februāra beigās skatītāju vērtējumam tiks nodota jauna izstāde, kurā goda vietā tiks celti rokdarbnieču darinātie lakatiņi, kādus vēl pirms gadiem desmit – divdesmit un senākā pagātnē nēsāja daudzas sievietes.

Arī tagad vecākas paaudzes sievietes nereti sien galvā šādus lakatiņus, ejot uz baznīcu, braucot ciemos, kā arī nēsā ikdienā. IAC “Vanagi” vadītāja Janīna Praņevska informēja, ka pagājušā

gadsimta 50., 60. un pat 70. gados Vanagu pusē darbojās audējas, kuras auda skaistus lakatiņus, – Anna Vjakse, Domicelija Vaivode, Monika Kļavinska, Veneranda Patmalniece, Anastasija Vilcāne un citas. Viņu un citu lakatiņu audēju darinājumi vēl joprojām glabājas skapjos daudzās mājās. Janīna Praņevska apzina un vāc materiālus par šīm audējām, gatavo tos izstādei.

Pašlaik seno dienu uzmanību atguvuši arī lupatu deķi, celiņi, paklājiņi, kas aizstāja dārgus paklājus. Tie ir plaši pieprasīti ne tikai košo krāsu un pieejamās cenas dēļ, bet arī tāpēc, ka

izskatās skaisti, īpaši izceļoties uz dabiska koka deju grīdas.

Lupatceliņu gatavošanas tehnoloģijas apgūst arī Vanagos, informācijas un atbalsta centrā. Kopš februāra sākuma trešdienās pulksten 15.00 Ināras Kļavinskas vadībā šeit notiek celiņu darināšana uz piemērotiem rāmjiem un dažādos citos veidos, jo savu stelju centram nav. Latgalē izsenis mājsaimnieces pratušas izlietot arī nonēsātas drēbes, vispirms tās pārstrādājot lupatiņās, un kurām pēc tam austi, pīti, tamborēti paklājiņi, kājceliņi.

Preiļos aktīvi norisinājās ēnu diena

Ikgadējā ēnu dienā skolēnus – „ēnotājus” uzņēma daudzas iestādes un uzņēmumi, arī Preiļu novada dome. Jaunieši dienas garumā kļuva par ēnām Preiļu novada domes priekšsēdētājam Marutai Plivdai, pašvaldības grāmatvedības speciālistiem un jaunatnes lietu speciālistei Santai Ancānei, informēja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Domes priekšsēdētājas Marutas Plivdas “ēna” – bija Evita Zeilīņa, kura zinības apgūst tehnikumā Daugavpilī. Jaunietei nācās piedalīties sanāksmēs, pārrunās, novada darba plānošanā, svarīgu projektu apspriešanā. Evitai bija iespēja būt klāt arī intervijā, kad Marutu Plivdu iztaujāja laikraksta “Latgales Laiks” žurnāliste. Savukārt domes priekšsēdētāja ļoti atzinīgi novērtēja jauniešu in-

teresi par dažādām darba jomām, atvērtību sarunās un pozitīvismu.

Domes grāmatvežu darbam sekoja līdzī Preiļu 1. pamatskolas 9.b klases skolniece Emīlija Kivleniece, jaunatnes lietu speciāliste ikdienā iepazīna Preiļu Valsts ģimnāzijas 10. klases audzēkne Karīna Čvetkova un Sutru pamatskolas 9. klases skolēns Dimitrijs Bistrovcs. Preiļu novada jaunatnes lietu speciāliste Santa Ancāne atzina, ka abi jaunieši bija ļoti ieinteresēti redzēt jauniešu darba organizatora ikdienu un pēc ēnošanas darbiem bija apmierināti ar to iespēju.

Visi ēnotāji, kuri bija ieradusies pašvaldības iestādēs, varēja iepazīt izvēlētas profesijas vai amata pienākumus, darāmos uzdevumus un “izdzīvot” ikdienas gaitas līdzās ēnojamajam darbiniekam. Dienas laikā ar jauniešiem tika pārrunāta arī profesijas izvēle. Jaunieši pavēstīja, ka

labprāt turpinātu sadarbību ar pašvaldību un speciālistiem, līdzdarbojoties brīvprātīgajā darbā un citās aktivitātēs.

Uz ēnu dienu pašvaldībā bija iesniegti 15 jauniešu pieteikumi. Šogad organizatori bija noteikuši ierobežojumus uz ēnu daudzumu katram amatam, tāpēc uz ēnošanu Preiļu novada pašvaldībā tika apstiprināti septiņi mācību iestāžu audzēkņi, no kuriem četri bija ieradusies.

Ēnu diena ir pasaulē atpazīstama un atzīta Junior Achievement karjeras izglītības programma 1.-12. klašu skolēniem, kuras laikā skolēni apmeklē kādu darba vietu un četru – sešu stundu garumā vēro interesējošās profesijas pārstāvja darba ikdienu. Ēnu dienas mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar dažādu profesiju un nozaru prasībām, lai palīdzētu jauniešiem izvēlēties profesiju un atbilstoši sagatavotos darba tirgum.

Sezonas jaunumi sēklu tirgū

Jaunajai dārzkopības sezonai veikalos tiek piedāvātas jaunas dārzenū šķirnes. Varbūt pamēģināsim?

Kabači

'One Ball F1' — līdz šim neredzēti kabači ar apaļiem, tenisa bumbiņas lieluma augļiem dzeltenā krāsā. Ļoti labi gan parasta *ratatuja* pagatavošanai, gan pildīšanai ar gaļu un rīsiem vai citiem pildījumiem.

Gurķi

'Majestosa F1' — partenokarpa šķirne ar skaistiem 10 — 12 centimetrus gariem augļiem, kas klāti ar sīkām kārpām. Svaigam patēriņam un marinēšanai.

Tomāti

'Country Taste F1' — indeterminanta agrīna šķirne, augļi līdz 230 g smagi, ļoti garšīgi. Ieteicams ierobežot aizņemtu skaitu, atstājot četrus augļus katrā ķekārā.

'Diagramma F1' — indeterminanta agrīna šķirne, augļi 200 līdz 250 g smagi, garšīgi. Ļoti izturīgi pret agro un lēno vīti, tabakas mozaikas vīrusu, tomātu dzeltenās lapu krokainības vīrusu, lapu pelēko brūnējumu, sakņu puvi un nematodēm.

'Costoluto Fiorentino' — veca

● Dārzkopības veikalos sēklu stendi jau pilnum pilni. Tomēr, kā atzīst pārdevēji, pirkšanas trūkums vēl tikai priekšā. Pašlaik sēklas iegādājas tikai tie audzētāji, kuri vēlāk stādīņus pārdos tirgū. Pēc ipašiem jaunumiem netiek taujāts, cilvēki izvēlas tradicionālas, pierastas gurķu, tomātu, papriku un citu dārzenū šķirnes. Foto: L.Kirillova

itāļu šķirne, augļi vidēja lieluma, 150 līdz 180 gramus smagi, plakani apaļi, dziļi rievoti. Indeterminanta šķirne, bet ieteicams

galotnot virs piektā vai sestā ķekara aizmešanās vietas.

'Noir de Crimée' — veca tautas selekcijas šķirne, sākotnēji izvei-

dota Krimā. Augļi līdz 150 g smagi, plakani apaļi, rievoti. Nogatavojoties maina mizas un mīkstuma krāsu no sarkanās uz

ļoti tumši sarkanu.

'Mamirio F1' — jauns profesionāļiem paredzēts hibrīds ar lieliem, 180 līdz 220 g smagiem, avensārtiem augļiem un neatkarīgam garšu. Indeterminants hibrīds ar ļoti plašu slimību izturību.

'Baribine F1' — arī šis agrīnais hibrīds paredzēts profesionāļiem, bet sēklas ir pieejamas arī amatieriem domātā fasējumā. Augļi 140 līdz 150 g smagi, apaļi, koši sarkani, spīdīgi. Ļoti plaša slimību izturība.

Paprikas Mix

Vienā paciņā piecu kubveida papriku šķirņu sēklas: 'Marathos F1' (agrīna, augstāzīga, ar sarkaniem augļiem, pacieš karstumu), 'Capino F1' (pacieš karstumu, augļi vidēji lieli, dzelteni), 'Mango F1' (lieli augļi oranžā krāsā), 'Mavras F1' (vidēji agrīna ar violetiem augļiem), 'Bianca F1' (ļoti agrīna, augstāzīga, pacieš karstumu, augļi balti, līdz 200 — 220 g smagi).

Redīsi

'Ricardo F1' — agrīns hibrīds audzēšanai visu sezonu, veido lielas, līdz 55 mm diametra, sulīgas saknes ar sarkanu mizu. Laba izturība pret neišto milttrasu.

Vermikomposts nav substrāts

Vermikomposts jeb sliekkomposts ir slieku pārstrādātā organiskā masa. Tie var būt kūtsmēsli vai zaļā masa, vai to dažādas kombinācijas.

Vermikomposts ir ļoti labs augšnes ielabošanas materiāls, ar lielsku struktūru, tāpēc saprotama vēlme izmantot to substrātu ražošanā. Sliekkomposta sastāvs atkarīgs no slieku ēdienkartes, tostarp no slieku barošanai izmantoto augu ķīmiskā sastāva. Arī kūtsmēsli sastāvs mēdz būt visai atšķirīgs. Jāņem vērā arī tas, ka sliekkomposta sastāvā mēdz būt ne tikai augiem nepieciešamie barības elementi, bet arī augiem kaitīgie hlors un nātrijs (no kūtsmēsliem). Tāpat atsevišķo

mikroelementu daudzums mēdz būt visai augsts un augiem toksisks. Tādēļ vispirms vajadzētu veikt sliekkomposta analīzi un pēc tās rezultātiem aprēķināt, kādās proporcijās šo materiālu lietderīgi pievienot substrātam.

Uzmanību! Ja slieku barošanai tika izmantotas inficētu kultūragu atliekas, slimību ierosinātāji, it sevišķi baktērijas, spēj saglabāties arī sliekkompostā. Tie neiet bojā arī tad, ja ziemā komposts tiek uzglabāts minus grādos vai pat sasalst. Par laimi, neizsalst arī derīgie mikroorganismi. Lai palielinātu to skaitu un panāktu drošu labo pārsvaru pār sliktajiem, lietot vermikompostu pavasari savas zemes ielabošanai, ieteicams papildināt to ar mikrobioloģiskajiem mēslojumiem, piemēram, 'Bio-

miksu' vai 'Trihoderminu'.

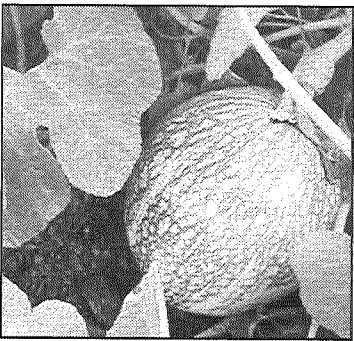
Iepriekšminētais gan neattiecas uz dārzkopības veikalos iegā-

dājamajiem vermikomposta veidiem, kuru ražotāji garantē kvalitāti. Šādu sliekkompostu varat

pirkt droši. Attēlā redzamais augšnes ielabošanas materiāls ražots Līvānos.

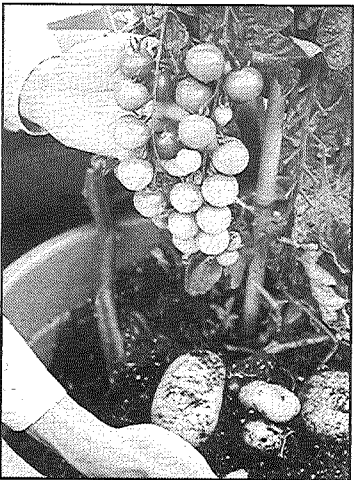
Dīvainiši dārzā, siltumnīcā, puķupodā

Daļai dārzkopju ierasto dārzenū, garšaugu un puķu audzēšana vairs nekādu lielos atklājumus un pārsteigumus nesagādā. Tieši tāpēc selekcionāri nopūlas vaiga sviedros, lai izveidotu ko neparastu. Lūk, daži no dīvainiņiem. Var jau būt, ka iedzīvosies arī mūsu dārziņos, siltumnīcās vai puķu podos uz lodžijas.

spiest sulu, var cept. Augļi izaug līdz sešus kilogramus smagi.

Ražu novāc septembrī, oktobrī. Uzglabājas divus līdz trīs mēnešus. Aprīlī sēj dēstu kastītēs, izstāda pēc salnām dārzā 100 — 150 centimetru attālumā saulainā vietā, trūdvielām bagātā augsne, stādīšanas dziļums aptuveni četri centimetri. Augam ļauj stīgot uz trīs stīgām, kas ir apmēram trīs metrus garas, atstājot trīs augļus uz viena auga.

Tomātkartupelis

Britu kompānija "Thompson & Morgan" pērn daudzus pārsteidza ar 'TomTato'. Zarus izaug līdz 500 mazi tomātiņi, bet zem zemes tam pašam augam veidojas ap divi kilogrami kartupeļu.

Šos augus pagājušajā gadā varēja iegūt, tikai pērkot stādus, jo tomāti bija uzpotēti kartupeļiem. Tos piedāvāja arī dārzlietu lielkatālogs Latvijā. Kuras šķirnes tā "saprecinātas", briti neatklāj.

'TomTato' pirkat var, domā dārzenū audzētāji. Cena — liela. Dārzenūkope Mārīte Gailite tos sauc par interesantu dārzkopja rotaļlietu. Varbūt labāk eksperimentēt pašam un uzpotēt tomātu kartupeļiem — abi ir no naktenīgu dzimtas, potējums pieaugs. Tomēr labāk izdosies, ja tomātus un kartupeļus audzēs no sēklām (reizēm veikalos ir arī kartupeļu sēklas). Jāaudzē podā siltumnīcā apstākļos pailgi. Var uzpotēt tomātu kartupeļiem nevis uz galvenā dzinuma, bet kādas pazāres, jo ne jau tomātu kilogrami tādos gadījumos svarīgākie. Atsevišķi tomātam un kartupeļiem

varētu novākt lielāku ražu.

Potētus tomātus (uz cita tomāta) Latvijā audzē jau pasen. Pat lielsaimniecības ārzemēs mēdz pirkat to stādus, jo šiem augiem stiprākas saknes un tie izturīgāki pret slimībām.

Komarova sālszālite

Komarova sālszālite noderēs veselīga dzīvesveida piekritējiem, visiem, kuri cenšas ierobežot uzturā lietojamo sāls daudzumu.

Sālszālite ir viengadīgs augs. Augstums 15 līdz 30 centimetri. Tradicionāls Japānas garšaugš ar sulīgām, kraukšķīgām, nedaudz iesālām lapām. Izmanto salātos. Var sēt visu gadu. Kulinārijā izmanto jaunās lapas un dzinumus. Audzē telpās un uz lauka. Patīks augt saulainā vietā, pusēnā.

Izmantoti interneta materiāli

Bāriņtiesas prioritāte — bērnu tiesību aizsardzība

Kā novados darbojas bāriņtiesas, kas ir to uzmanības lokā, kādus jautājumus visbiežāk nākas risināt, — šos un citus jautājumus "Novadnieks" uzdeva Līvānu novada bāriņtiesas priekšsēdētājai Marijai Jansonei, savas jomas īstenai lietpratējai, kas Līvānu bāriņtiesu vada jau kopš 1997. gada 10. janvāra. Sākotnēji tā bija pilsētas bāriņtiesa, pagastos darbojās pagasttiesas. 2001. gada jūlijā tika izveidota Līvānu novada bāriņtiesa, pievienojot Turku un Rožupes pagasttiesas. 2009. gada 1. jūlijā nodibināja pašreizējo novada bāriņtiesu, pievienojot Jersikas, Sutru un Rudzātu pagasttiesas.

Marija Jansone ilgajā praksē guvusi lielu pieredzi šajā jomā. Šis darbs nemitīgi prasa jaunas zināšanas, jo visu laiku mainās likumi, tajos tiek izdarīti grozījumi, kam ir jāseko līdz, jāmacās. Sevišķi pēc iestāšanās Eiropas Savienībā, kad tika pieņemti jauni likumi, izmainīti iepriekšējie. Ievērojami paplašinājās sadarbības loks, jo tagad mēs sadarbojamies ar daudzām institūcijām, strādājam ne vien savas valsts ietvaros, kā tas bija agrāk, bet nākas sadarboties ar citām Eiropas valstīm un pat ar valstīm, kas nav ES, stāstīja Marija Jansone. Taču jebkurā gadījumā galvenā prioritāte ir bērnu tiesību ievērošana. Marija Jansone uzteica arī savu darbinieku komandu, kas ar lielu atbildības izjūtu veic pienākumus.

● Līvānu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja Marija Jansone (centrā), locekle Inta Bogdanoviča (no kreisās) un sekretāre Alīna Dalka (no labās). Foto: I.Kirilova

Līvānu novada administratīvajā teritorijā ir izveidota viena pašvaldības aizbildnības un aizgādības iestāde — Līvānu novada bāriņtiesa. Tā darbojas saskaņā ar Līvānu novada domes 2014. gada 27. novembra sēdē apstiprināto bāriņtiesas nolikumu. Bāriņtiesu vada priekšsēdētāja Marija Jansone, tās sastāvā strādā pieci bāriņtiesas locekļi un pašvaldības algots bāriņtiesas sekretārs.

Bāriņtiesa savā darbībā pamatojas uz normatīvajiem aktiem un publisko tiesību principiem, prioritāri nodrošinot bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību.

Rožupes, Turku, Jersikas, Rudzātu un Sutru pagasta iedzīvotājiem apliecinājumus izdara bāriņtiesas locekļi, kuriem tas uzdots ar bāriņtiesas priekšsēdētāja rīkojumu, bāriņtiesas locekļa pieņemšanas laikā atbilstošā pagasta pārvaldes ēkā.

Lietas tiek izskatītas un lēmumi pieņemti koleģiāli bāriņtiesas sēdē, kuru vada bāriņtiesas priekšsēdētājs vai bāriņtiesas priekšsēdētāja norīkots bāriņtiesas loceklis un sēdē piedalās vismaz divi locekļi. Izņēmuma gadījumi ir reizes, kad kādam no bāriņtiesas locekļiem jāpieņem vienpersonisks lēmums.

Lai attiecīgas bāriņtiesas darbinieks tiktu pasargāts no bezatbildības vai varmācīgu vecāku vēlākās apsūdzības pret darbinieku par nepamatotu rīcību, sākot ar 2016. gada 1. janvāri, stājusies spēkā Bāriņtiesu likumā noteiktā norma, ka bāriņtiesai ir tiesības fotografēt, filmēt un iegūt skaņu ierakstus, ja bērna dzīves apstākļu pārbaudes laikā atklājas, ka viņš atrodas dzīvībai un veselībai bīstamos apstākļos.

Līvānu bāriņtiesa apmeklētājus pieņem: pirmdienās no pulksten 10.00 līdz 12.00, trešdienās no 14.00 līdz 18.00, piektdienās no 10.00 līdz 12.00. Novada pagastos noteikti šādi pieņemšanas laiki: Rožupes pagastā — pirmdienās un ceturtdienās no pulksten 8.30 līdz 16.30, Turku pagastā — trešdienās no 8.30 līdz 14.00, Jersikas pagastā — ceturtdienās no 13.30 līdz 18.30 un piektdienās no 15.00 līdz 17.00, Sutru pagastā — pirmdienās no 8.00 līdz 12.00 un ceturtdienās no 12.30 līdz 16.30, Rudzātu pagastā — pirmdienās un ceturtdienās no pulksten 8.00 līdz pulksten 12.00.

Bērna dzīvībai un veselības apdraudējumu gadījumā apmeklētāji bāriņtiesā var griezties jebkurā citā laikā, kad bāriņtiesa strādā (pirmdien, otrdien, ceturtdien no 8.00 — 17.00, trešdien no 8.00 — 18.00, ar pusdienlaiku no 12.00 — 13.00, piektdienas darba laiks no 8.00 — 15.30 ar pusdienlaiku no 12.00 — 12.30.), ierodoties bāriņtiesā vai zvanot pa tālruni 65307271, 20220877.

Ārpus bāriņtiesas darba laika jāzvana policijai vai neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai.

Strādā ar arhīvu

Bāriņtiesai ir savs arhīvs, kurā tiek glabātas pastāvīgi un ilgstoši glabājamās lietas. Līvānu novada bāriņtiesas uzziņu sistēma: vairākumam arhiviskā apraksta sistēma, arhiviskais apraksts un uzskaites saraksti līdz 2011. gadam ir saskaņoti ar Daugavpils zonālo Valsts arhīvu.

Bāriņtiesu apliecinājumi

Bāriņtiesa veic apliecinājumus — sagatavojot un apliecinot vai tikai sagatavojot, vai apliecinot darījumu līgumus: iesniegumus, pilnvaras, nostiprinājuma līgumus, testamentus un citus dokumentus. 2015. gadā veikti 283 apliecinājumi, no tiem Rožupes pagastā — 73, Turku pagastā — 39, Jersikas pagastā — 30, Rudzātu pagastā — 86, Sutru pagastā — 55 apliecinājumi.

Aizgādības lietas

Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Aizgādības lietas ir lietas par aizgādības pārtraukšanu, atņemšanu vai atjaunošanu.

No 2015. gadā 80 pieņemto lēmumu skaita astoņas administratīvās lietas bija par aizgādības tiesību pārtraukšanu bērna vecākiem, tajā skaitā tika pieņemti trīs vienpersoniski lēmumi. Bāriņtiesa ne vēlāk kā 15 dienu laikā pēc vienpersoniska lēmuma pieņemšanas sasauca sēdi, lai lemtu par pārtraukto aizgādības tiesību atjaunošanu bērna vecākiem. Divos gadījumos likuma noteiktā kārtībā bērna vecākiem tika atjaunotas aizgādības tiesības, bet vienā gadījumā vecāka pārtrauktās aizgādības tiesības netika atjaunotas.

Pagājušajā gadā aizgādības tiesības tika pārtrauktas deviņu bērnu vecākiem — piecām mātēm un četriem tēviem.

Ja bērna aizgādības tiesību pārtraukšanas iemesli ir zuduši, bāriņtiesa lemj par pārtraukto bērna aizgādības tiesību atjaunošanu. Pērn aizgādības tiesības tika atjaunotas deviņu bērnu vecākiem: trim mātēm un vienam tēvam.

Četrām mātēm un sešiem tēviem bāriņtiesa ir pieņēmusi lēmumu neatjaunot aizgādības tiesības un sniegt prasību tiesā par bērnu aizgādības tiesību atņemšanu.

Deviņu bērnu vecākiem (trīs mātēm un četriem tēviem) ar tiesas spriedumu aizgādības tiesības tika atņemtas.

Ar tiesas spriedumu atņemtās aizgādības tiesības var atjaunot tiesas ceļā, tomēr neviena persona nav griezusies tiesā par aizgādības tiesību atjaunošanu.

Par 15 ģimenēm, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana, bāriņtiesa pārskata gadā ir informējusi pašvaldības sociālo dienestu vai citu atbildīgo institūciju. Kopējais bērnu skaits šajās ģimenēs ir 21.

Lai tiesa līdz sprieduma taisīšanai varētu

pieņemt pagaidu lēmumu par bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskaršmes tiesību izmantošanas kārtību un aizliegumu izvest bērnu no valsts, bāriņtiesa pēc tiesas pieprasījuma sniedz atzinumu. 2015. gadā tiesai sniegti seši atzinumi; no tiem par paternitātes pieņemumu apstrīdēšanu — divi, par saskaršmes tiesības izmantošanas kārtību — viens, par aizgādības tiesību pārtraukšanu — divi, bērna dzīvesvietas noteikšanu pie viena no vecākiem — viens.

Ārpus ģimenes aprūpes lietu pārraudzība

Šķirot bērnu no ģimenes, viņam tiek nodrošināta ārpusģimenes aprūpe pie aizbildņa, audžuģimenē vai bērnu aprūpes iestādē. 2015. gadā desmit bērniem (diviem zēniem un astoņām meitenēm) tika nodrošināta ārpusģimenes aprūpe aizbildņa ģimenē.

Pašlaik 44 Līvānu novada bērni atrodas ārpusģimenes aprūpē. Septiņi no viņiem ir ievietoti audžuģimenē, 34 bērniem ir nodibināta aizbildnība un iecelts aizbildnis. Pagājušajā gadā ar bāriņtiesas lēmumu septiņas personas tika pirmreizēji atzītas un ieceltas par aizbildņiem.

Trīs novada bērni atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Līvānu novadā ir trīs audžuģimenes, kurās ievietoti septiņi bērni: viens bērns ir no Līvānu novada, bet seši bērni ir no citām pašvaldībām. Audžuģimeņu skaits pērn palielinājās, jo bāriņtiesa vienai ģimenei piešķīra šādu statusu.

Divas ģimenes (divas sievietes un divi vīrieši) ar bāriņtiesas lēmumu ir atzītas par adoptētājiem. Divi bērni ir nodoti adoptētāju aprūpē.

Visas šīs lietas ir aktīvas, kas nozīmē, ka ik gadu tiek pārbaudīti bērnu dzīves apstākļi, viņu aprūpe un uzraudzība, noskaidroti bērnu viedokļi, sekots līdz darbībām ar viņu mantu (ja tāda ir), un veikti citi ar bērnu aprūpi un uzraudzību saistīti pasākumi.

Vecāki var nodot bērnu citas personas aprūpē Latvijā uz laiku, kas ilgāks par trim mēnešiem, ja pirms nodošanas vecāku dzīvesvietas bāriņtiesa atzinusi, ka šāda nodošana atbilst bērna interesēm un persona spēs bērnu pienācīgi aprūpēt. Pērn novadā sešu bērnu vecāki lūdza bāriņtiesu izvērtēt un atzīt, ka šāda nodošana atbilst bērna interesēm un persona spēs bērnu pienācīgi aprūpēt.

Aizgādības lietas

Aizgādībā esošie cilvēki ir pilngadīgas personas ar ierobežotu rīcībspēju. Ja tiesa ierobežo personas rīcībspēju garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, tā paziņo par to bāriņtiesai, kas pēc vajadzības ieceļ pār šo personu vienu vai vai-

rākus aizgādņus, kam uzdod rīkoties tiesas noteiktajā apjomā.

Līvānu novada bāriņtiesas pārraudzībā ir 21 aizgādībā esoša persona. Aizgādība pār pilngadīgajiem pakļauta tādiem pat noteikumiem kā aizbildnība pār nepilngadīgajiem. Tas nozīmē, ka nepieciešams veikt ikgadējo dzīves apstākļu pārbaudi, noskaidrot aizgādībā esošās personas viedokli, un sekot līdz darbībām ar viņa mantu (novadā manta pieder trijām personām), kā arī veikt citas ar aizgādībā esošās personas personisko un mantisko interešu nodrošināšanu saistītas darbības.

Bāriņtiesa saskaņā ar notāra taisīto notariālo aktu par aizgādības nodibināšanu mantojumam ieceļ aizgādni mantojumam. Pagājušajā gadā Līvānu novada bāriņtiesā tādās bija trīs lietas, bet pašlaik aktīvas ir sešas lietas.

Nepilngadīgo mantas lietu pārraudzība

Bērniem var piederēt naudas noguldījumi kredītiestādēs, nekustamie īpašumi vai kustama manta, vecāku atstāti mantojumi. Bez bāriņtiesas atļaujas vecāki vai aizbildņi ar nepilngadīgo mantu rīkoties nedrīkst. Katru gadu bērna vecāki vai aizbildņi atskaitās bāriņtiesai par bērna mantas pārvaldību, iesniedzot gada norēķinu. Bāriņtiesa pārbauda šī norēķina pareizību, ja nepieciešams, pieprasot ziņas attiecīgai institūcijai. Līvānu bāriņtiesas pārraudzībā pašlaik ir 23 lietas. 2015. gadā tika uzsāktas piecas lietas par bērnu mantas pārvaldību.

Citas lietas

Bāriņtiesa pieņem lēmumus arī citos gadījumos, sniedz atzinumus pēc tiesu pieprasījuma. 2015. gadā atzinums tika sniegts septiņās lietās. Desmit gadījumos bāriņtiesa pieņēma lēmumu par valsts sociālo pabalstu vai apgādnieku zaudējuma pensijas un atbalsta ar celiakiju slimiem bērniem izmaksāšanu personai, kura faktiski audzina bērnu, vai pašam bērnam, kurš sasniedzis 15 gadu vecumu.

2015. gadā ir notikušas 99 bāriņtiesas sēdes, kurā ir pieņemti 80 lēmumi. Bāriņtiesa ir piedalījusies 45 tiesas sēdēs, no tām divās krimināllietās par medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa piemērošanu un vienā par bērna atgriešanu valstī, kurā viņš dzīvoja. Līvānu novada bāriņtiesai nav pārsūdzēto lēmumu.

Kopumā bāriņtiesas lietvedībā ir 265 lietas, kuras nav nodotas arhīvā. Pagājušajā gadā ir uzsāktas 45 jaunas administratīvās lietas.

Bāriņtiesa veic arī citas funkcijas, vadoties no starptautiskajiem un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem (Civillikums, Bāriņtiesu likums, Bērnu tiesību aizsardzības likums, u.c.).

L.Rancāne

DER ZINĀT**Receptes organisma vispārējā tonusa celšanai**

✓ Vienu sasmalcinātu valrieksta kodolu sajauc ar 50 g rozīņu un 50 g žāvētu aprikožu. Lieto pa 1 tējkarotei no rīta četras reizes nedēļā. Maisījums nostiprina novājināto organismu un stimulē imūnsistēmu.

✓ Atbrīvojies no hroniskā noguruma teicami palīdz svaigi greipfrūti. Katru dienu jāapēd vismaz viens auglis.

✓ Glāze svaigi spiestas ananasa sulas dienā atjauno darbības un aktivitāti.

✓ Redīsu salāti ar augu eļļu, lietoti mērenā devā katru dienu, atbrīvo no pārguruma, galvas reiboņiem un uzlabo asinsriti.

✓ Mežrozīšu paaugļus (150 g) ieber termosā, aplej ar litru verdoša ūdens, diennakti nostādina. Dzer atdzesētu pa pusglāzei no rīta vai vakarā. Uzlējums palīdz paaugstināt organisma izturību pret slodzēm.

✓ Vienādās daļās sajauc mežrozīšu un vilkābeles augļus, vāra 5 minūtes. Nostādina. Dzer atdzesētu pa 1/4 glāzes četras reizes nedēļā. Novārijums samazina nogurumu, nespēku, uzlabo sirdsdarbību.

✓ Rudzu maizi (200 g) aplej ar verdošu ūdeni un uzbriedina slēgtā traukā. Vakara pirms gulētiešanas iegūto putriņu vienmērīgā kārtā uzklāj kokvilnas audumam un uz 15 minūtēm pieliek pēdām. Kompresē paaugstina imunitāti un organisma pretošanās spējas slimībām. Procedūru var atkārtot divas reizes nedēļā.

✓ Sajauc 100 g žāvētu aprikožu ar pūdercukuru un 2 sasmalcinātām citrona daiviņām. Lieto pa 2 ēdamkarotēm trīs reizes nedēļā. Līdzeklis uzlabo asinsriti un mazina nespēku.

✓ Jūtot, ka dzīves aktivitāte mazinās, vairāk gribas norobežoties no darbiem un atpūsties, vienu mēnesi kreisās rokas vidējā pirkstā jāvalkā zelta gredzens. Šis metāls paaugstina dzīvības spēkus un pastiprina pretošanās spējas slimībām.

Eļļas pret blaugznām

Speciālisti uzskata, ka blaugznas rodas no F vitamīna trūkuma organismā dēļ. Ar šo vitamīnu ir bagātas augu eļļas: saulespuķu, riekstu, linsēkļu, arī ricīnēļa, tāpēc tās var izmantot par pamatu mājās gatavotiem maisījumiem.

✓ Divas ēdamkarotes ricīnēļa sajauc ar 5 ēdamkarotēm jebkuras citas eļļas.

✓ Viena citrona sulu sajauc ar ēdamkaroti ricīnēļa un olas dzeltenumu.

✓ Sarīvētu sīpolu sajauc ar olas dzeltenumu un pievieno pa ēdamkarotei ricīnēļu un medu.

Mainot maisījumus, tie galvas ādā jāierīvē regulāri ik pārdienu. Pēc ierīvēšanas uz 1-2 stundām ap galvu aptin dvieli. Pēc tam matus izmazgā un izskalo kā parasti. Kurss — 2-3 nedēļas.

✓ Pret blaugznām palīdz arī pilādžu novārijums: ēdamkaroti pilādžu ogu aplej ar glāzi verdoša ūdens, 2 stundas nostādina, tad izkāš. Lieto matu mazgāšanai. Kurss — viens mēnesis. "Mājas Dakteris"

Bronhīts bērniem

Vecāki bronhītu parasti mēdz saistīt ar saaukstēšanos: bērns nosala, saaukstējās un tāpēc klepo. Patiesībā bronhītu izraisa vīrusi, bet tas, vai bērns inficēšanās laikā bija vai nebija nosalis, nav tik būtiski.

Nevis aukstums, bet vīrusi

Bronhīts ir kolektīva slimība. Drēgnā un nepatīkamā laikā cilvēki mazāk uzturas laukā, pārsvarā pulcējas veikalos, kafējnicās, transportā un citās sabiedriskajās vietās, kur arī cits citu inficē. Starp citu, jāpiebilst, ka saslimšanas pieaugums ar bronhītu rudenī un ziemas periodā galvenokārt ir mērenā klimata joslā dzīvojošo (tātad — arī mūsu) problēma. Karstajās zemēs ir citādi — tur uzliesmojumi mēdz notikt vasarā, kad cilvēki karstuma dēļ lielāko daļu laika pavada telpās.

Taču jāatzīst, ka arī aukstumam ir zināma saikne ar bronhītu attīstību. Atdziestot ādai, nenorūditam bērnam sašaurinās deguna gļotādas asinsvadi, tiek nojauktas aizsargbarjeras, tāpēc pat minimāla vīrusu deva spēj izraisīt saslimšanu. Ar norūditajiem tāda reakcija nenotiek: pat ja viņiem gadās stipri nosalt, viņi vai nu nesaslimst vispār, vai arī infekcija tiek pārciesta viegli un nemaināmi.

Bronhīts vai astma?

Visbiežāk bronhīta izraisītāji ir respiratorie vīrusi. Bronhu gļotāda iekais, un uztūkums samazina to caurlaidību. Šā iemesla dēļ ieelpotais gaiss caur bronhiem iet sēcoši, bet izelpojot, kad caurlaides spēja samazinās vēl vairāk, — ar svilpoņu.

Ar iekaisuma produktiem un gļotām sakairinātā bronhu gļotāda izraisa klepu. Iesākumā tas ir sauss, bet drīz vien sākas atklepošana, kas veicina krēpu izdalīšanos, tāpēc nekādā gadījumā nav ieteicams lietot pretklepus līdzekļus.

Bronhu sašaurināšanās — medīki to dēvē par obstrukciju — īpaši spēcīgi izteikta ir maziem bērniem. Šādos gadījumos viņiem tiek noteikta diagnoze — obstruktīvais bronhīts. Senāk to dēvēja par astmatisko komponentu, jo ļoti atgādina bronhiālo astmu. Taču astmai parasti nav paaugstinātas ķermeņa temperatūras un citu ARS simptomu, tāpēc atšķirt šīs divas slimības ir diezgan viegli.

Kā nedrīkst ārstēties

Saslimušā bērna vecākus visvairāk biedē paaugstinātā ķermeņa temperatūra un klepus, un daudzi uzskata par

pienākumu iespējami ātrāk nosist temperatūru. Patiesībā temperatūru jācenšas samazināt tikai tad, ja tā ir augstāka par 39 grādiem vai arī ja bērns to slikti panes. Te vietā atgādināt: nekādā gadījumā temperatūras pazemināšanai bērnam nedrīkst dot aspirīnu un analģīnu! Vienīgais, ko var atļauties kā galējo līdzekli, ir paracetamols.

● Ir gadījumi, kad vecāki ar bronhītu slimu bērnu uz savu roku ārstē ar antibiotikām. Taču tādai ārstēšanai, pirmkārt, nav nekādas jēgas, otrkārt, tā ir kaitīga, jo bronhītu izraisa vīrusi, bet antibiotikas ir pretmikrobu līdzekļi.

● Ārstējot bronhītu, nav nepieciešami pretvīrusu preparāti, kurus lieto smagāku respiratoro vīrusu slimību, piemēram, gripas, ārstēšanai.

● Atbilstīga pieeja nepieciešama arī klepum. Aptiekā iespējams nopirkt daudz dažādu pretklepus līdzekļu, to skaitā arī tādus, kas klepu mazina. Taču tie palīdz tikai pret mokoši sausu klepu, bet bronhīta gadījumā vienīgi apgrūtinā bronhu attīrīšanos no krēpām.

● Bērnam nav nepieciešamas arī atklepošanu veicinošas mikstūras, jo bērni paši viegli atklepo. Tas pats sakāms par līdzekļiem, kas šķīdina krēpas. Tie ir efektīvi hroniska bronhīta gadījumā, bet bērnam ar akūtu saslimšanu biezas krēpas vienkārši neveidojas.

● Tautas medicīna iesaka krūtīs un muguru ierīvēt ar cūkas vai suņa taukiem. Bronhīta gadījumā bērnam to var nedarīt, jo no klepus tas nepaglabās, tikai apgrūtinās ādai elpošanu.

● Nevajag bērnam likt ne sinepju vai piparu plāksterus, ne arī bankas. Tāpat nevajag viņu ierīvēt ar terpentīnu, pat ja paši esat pārliecinājušies, cik labi tas viss palīdz. Bērnam tās būs tikai mocības, toties labuma — nekāda.

● Absolūti nepieļaujami ir aplaistīt bērnu ar aukstu ūdeni, kā to iesaka dažas alternatīvās medicīnas metodes. Nenorūditam bērna organismam tas ir bīstami.

Kā drīkst ārstēties

Ja jau tik daudz ko nedrīkst, tad kā bronhītu ārstēt? Iespējams, daudzi vecāki jutīsies vilušies, uzziņājuši, ka bronhīts ir, ja tā varētu teikt, pašierobežojoša slimība, proti, tas pāriet pats bez īpašas ārstēšanas. Tā patiešām ir, un tas minēts pat ARS tēmai veltītajos Pasauls veselības organizācijas referātos. Bet, lai vecāku sirdsapziņa būtu mierīga, bērnam var dot dažādus mājās līdzekļus, kas palīdz mīkstināt klepu: siltu pienu ar sodu, tēju ar aveņu ievā-

rījumu. Mīkstināt klepu palīdz arī 39 grādus silta vanna, bet vannot bērnu, protams, drīkst tikai tad, ja viņam nav paaugstināta ķermeņa temperatūra.

Kad pievēršama pastiprināta uzmanība

Dažkārt veidojas situācijas, kad nepieciešama nopietna iejaukšanās, tāpēc vecākiem jāprot atpazīt šos satraucošos simptomus.

● Zidainīšiem obstruktīvā bronhīta gadījumā var veidoties izteikta bronhu caurlaidības samazināšanās, kas ļoti apgrūtina elpošanu. Ja bērns elpo ar grūtībām, ja izelpojot svilpošā skaņa dzirdama no attāluma, noteikti jāizsauc ārsts. Šajos gadījumos labi palīdz inhalācijas, izmantojot bronhus paplašinošus līdzekļus.

● Dažu veidu bronhīts, piemēram, mikoplazmu vai hlamīdiu izraisīts, mēdz būt ar ilgstošu (8-10 dienas) paaugstinātu ķermeņa temperatūru. Ārsta konsultācija un ieteikumi nepieciešami, ja bērnam parādās konjunktivīts (apsarkuši plakstiņi), ir izteikta obstrukcija vai sāpes kaklā. Pret šo bronhītu izraisītājiem iedarbīgas ir makrolipīdu grupas antibiotikas, un tās izraksta ārsts.

● Reizēm lielākiem bērniem klepus ievēlās četras vai pat sešas nedēļas. Tas var liecināt, ka trahejas gļotāda ir skarta daudz dziļāk (traheobronhīts), un šajos gadījumos palīdz kortikosteroīdu pretiekaisumu līdzekļu inhalācijas.

Kā nesaslimt?

● Pirmkārt, bērns ir jānorūda.

● Ziemā un rudenī bērnam iespējami vairāk jāuzturas svaigā gaisā, jāizvairās no biežiem masu pasākumiem slēgtās telpās, mazāk jācenšas braukt sabiedriskajā transportā.

● Ja kāds ģimenē saslimis ar ARVI, vēlams ne tikai izmantot sejas masku, bet arī biežāk mazgāt rokas.

● Dzīvoklī nedrīkst būt pārāk silts: pilnīgi pietiek, ja telpā ir 18-20 grādu, bet bērna guļamistabā naktī temperatūra var būt pat 12-14 grādu. Daudziem respiratoriem vīrusiem ļoti nepatīk zemas temperatūras.

● Bērnu noteikti vajag vakcinēt pret gripu. Šī vakcīna vienlaikus neļauj ieperināties arī citām vīrusu, to skaitā bronhītu izraisošām, infekcijām.

● Bērna uzturam jābūt daudzveidīgam un vitamīniem bagātam.

"Mājas Dakteris"

LĪGATNE

Lāča laimīgā zeme

Līgatnes dabas takās dzimusi lācene Ilzīte nesēn nosvinēja 15. dzimšanas dienu.

Viņa jau piecpadsmito reizi 11. janvāra rītā tika īpaši sveikta, viena, nedaloties ar sugas brāļiem un ciemiņiem, varēja baudīt īpašu torti, kas, gadiem ejot, aug augumā.

Toršu cepēji un cienītāji vienmēr dalās ar receptēm. Ilzītes tortes biskvīts ir kartupeļu putra ar krietnu sviesta piedevu, bet virsējā kārtā ir viens vienīgs dekorējums: laša un skumbrijas gabaliņi, dažādi rieksti, šūnu medus, kādreiz tortē tiek stutētas arī krabju nūjiņas un apelsīnu šķēles. Apaļajās jubilejās Ilzīte tiek pie ziedu pušķa, un šoreiz tas, piesiets pie koka stumbra, lāceni pārsteidza nesagatavotu. Viņa jau bija gribējusi sākt mieloties ar jubilejas kūku, kad pamanījusi rozā rožu pušķi. Pansniegusies, apostijusi, kā jau dāmai pienākas...

Mums ir lācis, kurš svin jubilejas, mums ir laimīgi dzīvnieki Līgatnē, kuri gluži kā cilvēki liksmo Ziemassvētkos, priecājas vasaras saulgrīžos. Viņi dzīvo laimīgā zemē, un jātīc, ka to novērtē, jo daudzu no viņiem varēja nebūt, un mums arī nebūtu stāstu ne par Ilzīti, ne alnēnu Fredi, ne daudzām stirniņām, ezēniem, ja mums nebūtu Velgas Vitolas. Velga ir un paliek vienīgais cilvēks Latvijā un vēl stipri tālu aiz tās robežām, kas izaudzinājis lāci.

Pirms 15 gadiem 11. janvāra rītā viņa saklausīja, ka lielajā lāču voljērā kāds izmisīgi spalgi sauc pēc palīdzības. Es atceros, kā Velga teica: to nevarēja nedzirdēt, jo, ja kāds zina, ka mīrs, viņš kliedz, kamēr spēks, un mazais mobilā telefona izmēra lācēns kliedz uz nebēdu. Made nebija no tām lācēnēm, kas uzņemas mātes rūpes, bet Velga pelēcīgo kunkuli ar pliko vēderiņu paņēma azotē, uznesa savās mājās, sabučoja, un tikai tāpēc varēja sākties Ilzītes stāsts.

Dzīve pārmainījās. Velgas bērni Dace un Dzintars jau bija skolas vecumā, bet tad pēkšņi bija jāatminas, ko nozīmē būt jaundzimušā mammai. Barošana dienā un naktī, un Velga krita izmisumā, jo lācēns jau nav ne cilvēkbērns, ne telēns. Piena maisījumi un govju piens nederēja. Ja pareizi atceros, viņa meklēja kazas pienu, tad kondensētā piena burciņas, vēl kausēja sviestu, vajadzēja ļoti treknu pienu, lai Ilzīte noticētu, ka bauda kaut ko līdzīgu lāču mātes pienam. Ilzīte čurāja un kakāja salvetēs un gugināja, kad puncis bija pilns,

kad Velga bija blakus. Velga bieži par to nerunā, bet vairākkārt mazais lācēns, esot viņas rokās, jau gribēja padoties. Starp citu, tieši tāpēc šim lācim ir cilvēka vārds. Kāda vieda padomdevēja Velgai bija teikusi, ka jādod stiprs vārds un jālūdzas kā par savējo. Velga to darīja nepagurdama, un Ilzīte izdzīvoja. Velgu bieži sauc par lāču mammu, un tur nav nekā nepareiza. Gandrīz savādi ir, ka, vēloties būt pareizāki, tagad viņai pieraksta audzūmamas, zvēru mīļotājas statusu.

Visi noteikti atceramies tās trakās bildes, kuras vēl pirms dažiem gadiem varēja aplūkot žurnālos, televīzijā: lācene joprojām mīļojās ar Velgu, viņu bucojot tik stipri, ka cilvēka seja bija lāča mutē. Tas bija iespējams tikai tamdēļ, ka kaut ko jau Ilzīte bija līdz galam sapratusi. Nav mums pa spēkam izanalizēt lāča prātu un sirdi, bet gan jau brūnā milzene apzinājās to, ko noteikti agri vai vēlū saprot katrs bērns, arī cilvēkbērns: ja nebūtu mammas, ja nebūtu tā cilvēka, kurš tūkstošreiz pie manis nācis, samīļojis, bijis blakus slimībā un veselībā, tad nebūtu arī manis.

Man grūti iedomāties, cik populāras Līgatnes dabas takas būtu kā tūrisma objekts, ja nebūtu šo cilvēka radīto stāstu. Bērni un pieaugušie saka: mēs brauksim apskatīt Ilzīti! Ir piedzīvots: grupiņas skrien dabā, bet tad pie Pauguru mājām vai blakus stirnai ierauga Velgu ar barības spaini rokā, un visi apstājas, minstnās, jo daudziem gribas ne tikai konstatēt, ka tā tiešām ir tā zvērkope, kura tikusi līdz «Latvijas Lepnuma» godam, bet cilvēki vēlas viņu dzirdēt, vēlas ieraudzīt to, ka, stāstot par dzīvniekiem un dabu, Velga atplaukst. Viņai par to pasauli, kuru pati reiz izvēlējusies, kurā ir cildināta un pelta, vienmēr ir ko teikt. Viņa ir cilvēks, sieviete, kurai ļoti dzīvīve paveicies: darīt darbu, kas patīk, un dzīvot tā, kā pašai tik. Tamdēļ Velga bijusi gan savādniece, gan ļoti apbrīnota.

Kad gribas baltāku, labāku dienu, mēs katrs kaut brīdi padarām to, kas patīk. Man gadās, ka, sākoties darba dienai, malkojot kafiju, es apskatu, kā klājas maniem draugiem. To daru mūsdienām ļoti pierastā veidā: ieeju draugos un apraugu, ko draugi pa nedēļas nogali sadarījuši. Un tad es redzu, ka katru dienu Velgas virtuālo draugu pulkam pievienojas desmitiem cilvēku. Ir pilnīgi skaidrs, ka viņi nekļūš par Velgas sirdsdraugiem, bet viņi visi ir meklējuši ceļu tuvāk Velgas saulei, un viņa šo iespēju vienam neliedz. Katram no viņas

15. dzimšanas dienā lācene saņēma Velgas novēlējumu: vēl daudzus jo daudzus gadus, Ilzīt, tev staigāt Līgatnes dabas takās.

Pirms 15 gadiem mazais lācēns izglābās. Velga Vitola viņu pacēla no aukstā sniega un ienesa istabā. Ilzīte uzreiz atrada vietu Velgas klēpi un sirdi.

vairāk nekā sešarpus tūkstošiem draugu ir iespēja aplūkot 144 galerijas, kurās atrodamas vairāk nekā 3000 bildes. Taču ar ko lāču mamma atšķiras no citiem sociālo tīklu lietotājiem? Tur nav, es atļaušos teikt, pat nevienas bildes, kurā Velga stāstītu par sevi. Viņa stāsta par sevi pastarpināti, par sevi savu dzīvnieku pasaulē.

Gandrīz katram pašas bildētajam attēlam viņa raksta pierakstu, lai katrs, kurš bildi redz, uzzina, kas ar lūsi, alni, mežacūku pašlaik notiek dabas takās. Velga zina, ka arī tādējādi ir izredzēta: viņa var nofotografēt

alņa sprauslaino purnu, vāveri uz lieveņa un lūsi pie savām kājām. Viņa var uzziest Ilzītei medu uz koka stumbra un pēc tam sagaidīt, kad lācene izlien no būra, ošņā gaisu un steidz laizīt un graužt saldumu, priecājoties, cik ziemas spelgoni bites dāsnas....

Ilzītes dzimšanas dienas vakarā draugos parādījās galerija. Bilzu stāstā bija pārskriets pāri visam lācēnītes mūžam, par kurām bērnu māmās, kuras nav iemūžinājušas sava bērna pirmos soļus, pirmo izbrīnu par čaukstošām lapām un nedarbu pēc nedarba, Velgu apbrīno, jo viņa to

ir izdarījusi. Viņai ir bilzu tūkstoši ar Ilzīti, kura auga un izauga. Un droši vien šādas bagātības nav nevienam cilvēkam šajā baltajā pasaulē. Velga ir miljonāre — sajūtu miljonāre, un viņa to zina. Viens no pēdējiem ierakstiem virtuālajā dienasgrāmatā ir vēlējums mazajam lielajam lācim: *Lai vēl daudzus jo daudzus gadus, Ilzīt, Tev staigāt pa savām tačiņām savās mājās — Līgatnes dabas takās! Paldies..., ka Tu esi manā (un visu mūsu) dzīvēs...!*

“Liesma”

DAUGAVPILS

Deputātam iemācīs latviešu valodu par 2300 eiro

Daugavpils domes jaunais deputāts Viktors Pučka, kurš pagājušā gada vasarā nomainīja savu koleģi partijā “Alternative” Jevgeņiju Carevu, nepietiekami lieto valsts valodu.

Šāds secinājums izdarīts nesēnējā pār-

baudē, un tagad deputātam pusgadu būs jāmācās latviešu valoda, pēc tam viņu atkal pārbaudīs. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem pašvaldībai ir jānodrošina savam deputātam valodas apguves iespēja, piešķirot tam līdzekļus. Viktors Pučka mācīsies valodu par 2300 eiro, šo summu

apstiprināja finanšu komitejas sēdē.

Jāatzīmē, ka deputāts nebija sajūsmā par šo ideju, tiesa, to paziņoja nevis viņš, bet priekšsēdētājs Jānis Lāčplēsis. Pēc viņa teiktā, V. Pučka gribējās atteikties no naudas, bet to nedrīkstot darīt.

Interesanti, ka tāda pati summa savulaik

tika piešķirta vēl trim deputātiem — Vladislavam Bojarunam, Jurijam Zaicevam un Aleksandram Samarīnam. Jāpiebilst, ka A. Samarīns no naudas atteicās un mācījās valodu patstāvīgi.

“Latgales Laiks”

Policija kriminogēno situāciju vērtē kā stabilu

Gan Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē, gan Preiļu iecirknī noslēgusās pārskata sanāksmes. Izvērtēta kriminogēnā situācija, izanalizēta statistika, noziedzīgo nodarījumu atklāšanas rezultāti. Ar padarīto iepazīstina Preiļu iecirkņa priekšnieks, pulkvežleitnants Aigars Salenieks.

Smagu noziegumu — mazāk

A.Salenieks atzīst, ka pēdējo gadu laikā kriminogēnā situācija Preiļu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā ir stabila. Gadā vidēji tiek reģistrēti ap 600 noziedzīgi nodarījumi.

2015. gadā reģistrēti 587 noziedzīgi nodarījumi, kas ir par 87 mazāk nekā 2014. gadā. Samazinājies sevišķi smago noziegumu skaits, 2014. gadā — 17, pērn — 10, kā arī smago noziegumu skaits (no 207 uz 152). Savukārt mazāk smagu noziegumu un kriminālpārskatu skaits saglabājās iepriekšējā gada līmenī. Pozitīvi, ka visi sevišķi smagie noziegumi ir atklāti, tajā skaitā viena slepkavība, divi smagu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumi, kā rezultātā bija iestājusies cietušo nāve. Atklāta arī viena izvarošana un divas laupīšanas.

Aktuālākais — zādzības

Iecirkņa priekšnieks atzīst, ka joprojām aktuālākais noziedzīgo nodarījumu veids ir zādzības. Pērn bijušas 185 zādzības jeb par trīs noziedzīgiem nodarījumiem vairāk nekā 2014. gadā. Īpaši pieaudzis zādzību nelielā apmērā (līdz 360 eiro) skaits. Tādas fiksetas 98, kas ir par 32 nodarījumiem vairāk nekā pirms gada. Pārsvārā tās ir zādzības veikalos un tā sauktās zādzības ar brīvu piekļušanu, kad zāglis piesavinās laukā atstātus velosipēdus, lauksaimniecības inventāru, arī dažādas metāla izstrādājumus, ko pēc tam var nodot metāllūžņos.

Savukārt uz pusi samazinājies zādzību skaits no dzīvojamām telpām, pērn tādas zādzības bijušas tikai 38. Mazāk izdarīts arī zādzību no automašīnām — 20 (par sešām mazāk nekā 2014. gadā). A.Salenieks skaidro, ka samazinājums lielā mērā saistīts ar to, ka 2014. gada nogalē un 2015. gada sākumā policijai izdevies aizturēt un vēlāk arī notiesāt ar

● Fiziskās sagatavošanas jomā policijas darbiniekiem tagad plašākas iespējas. Preiļu iecirknī esošā šautuve tagad pilnveidota, tajā izvietoti arī trenāžieri. Attēlā — atklāšanas pasākumā piedalījās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieks, pulkvedis Juris Pastars (no labās) un Preiļu iecirkņa priekšnieks, pulkvežleitnants Aigars Salenieks. Foto no Preiļu iecirkņa arhīva.

brīvības atņemšanu personas un personu grupas, kas specializējās šādu zādzību atkārtotā izdarīšanā. Pozitīvas izmaiņas izskaidrojamas arī ar to, ka ierobežota narkotisko vielu aprīte.

Jāuzmanās no krāpniekiem

Kā vienu no aktualitātēm, kam jāpievērš uzmanība arī turpmāk, A.Salenieks uzskata dažādas krāpšanas. Mainīties sabiedrībai, mainās arī noziegumu veidi, tie bieži notiek arī interneta vidē, piemēram, par dzīvokļu izīrēšanu un citām lietām.

Pērn policija vairākkārt bridināja Latgales iedzīvotājus par iespējamiem krāpniekiem, kas brauca pa lauku mājām un stādījās priekšā kā Lattelecom vai Latvenergo darbinieki, stāstot par it kā veiktiem pārrēķiniem un solot atmaksāt naudu. Diemžēl cilvēki bieži ir lētīgi un iesaistās darījumos ar svešiniekiem. Tikai pēc tam, kad noziedznieki jau gabalā, saprot, ka ir apkrāpti vai apzāgti.

A.Salenieks mudina sabiedrību būt modriem un nekavējoties ziņot par aizdomīgām personām, kuras cenšas iegūt kādu informāciju vai piedāvā iesaistīties kādos šķietami izdevīgos darījumos. Upuri vairumā gadījumu ir gados vecāki cilvēki, kuri ne vienmēr spēj objektīvi novērtēt situāciju

un parasti iekrīt noziedznieku lomatās. Tāpēc svarīga ir kaimiņu un tuvinieku modrība.

Ir jāapzinās, ka noziedznieki interneta vidē var iegūt pietiekami daudz informācijas par cilvēkiem, viņu īpašumā esošajam automašīnām, citām vērtīgām lietām, ko vēlāk izmantot ļaunos nolūkos.

Svarīgākie darba virzieni

Iecirkņa priekšnieks min divus prioritāros darbības virzienus, kam tiks pievērsta liela uzmanība arī šogad. Tā ir narkotisko vielu aprītes tālāka ierobežošana, kā arī darbs akcīzes preču nelegālas aprītes ierobežošana.

Gan uzsāktu kriminālprocesu, gan izņemto narkotisko vielu apjomu pērn krities. Tas ir objektīvi, jo policijas iepriekšējo gadu aktivitāšu rezultātā būtiski apgrūtināta narkotisko vielu nelegālā aprīte, aizturētas vairākas personas. Taču darbs nav apstājies, pastāvīgi tiek aktualizēta policijas rīcībā esošā operatīvā informācija par noziedznieku aktivitātēm. Arī reģionā kopumā šajā jomā ir labi rezultāti — neitralizētas vairākas grupas, likvidēti narkotiku tranzīta kanāli un arī ierobežota vielu aprīte. Tomēr, kā uzsver A.Salenieks, ir kāda jauna tendence — uz vietas veidojas marihuānas audzētavas. Pērn Latga-

les reģionā atklātas septiņas šādas audzētavas. Tajā skaitā viena audzētava bija arī Preiļu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā. Pērnvasar Vārkavas novadā mežā noslēptajā audzētavā izņemti vairāk nekā divi kilogrami gatavās produkcijas.

Pērn policisti aktīvi strādājuši arī akcīzes preču (pārsvārā alkohols un cigaretes) nelegālas aprītes apkarošanā. Uzsākti 14 kriminālprocesi, par pieciem vairāk nekā 2014. gadā. Sastādīti 84 (par 28 vairāk) administratīvo pārkāpumu protokoli. No nelegālas aprītes Preiļu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā izņemti 405 litri alkohola un 175 000 cigarešu.

Neskatoties uz to, ka šie rādītāji uzlabojušies, uzskatu, ka šis ir viens no iecirkņa darba virzieniem, kuru nepieciešams būtiski uzlabot, uzsver A.Salenieks. Nelegālas izcelsmes preču īpatsvārs joprojām ir ievērojams, turpina darboties arī tā saucamās "točkas". Īpaši nepatīkami, ka joprojām nav izdevies izskaust šādu preču pieejamību Preiļu un Līvānu tirgus tuvumā, kur tās var iegādāties salīdzinoši lielāks skaits pircēju.

Šogad jau veiktas izmaiņas policijas darba organizācijā, izveidotas specializētas grupas, tāpēc no visām iecirkņa struktūrvienībām tiks prasīti būtiski darba uzlabojumi, min iecirkņa priekšnieks.

Kārtības policijas darbs

Ikdienā iedzīvotājiem tiešā nozīmē redzamākais dienests ir operatīvās reaģēšanas vienības, kas sastāv no Kārtības policijas inspektora un ceļu policijas inspektora. Šādas ekipāžas pastāvīgi strādā gan Preiļu, gan Līvānu zonā. Papildus tam arī Aglonā strādājošo kārtības policijas inspektoru darbs nu ir organizēts divās maiņās. Policisti strādā līdz vieniem nakti, lai nodrošinātu policijas reaģēšanu un klātbūtni vakara un nakts stundās.

Kopumā pērn iedzīvotāji griezušies policijā ar iesniegumiem par 400 gadījumiem biežāk nekā 2014. gadā, reģistrēti 4400 notikumi. Administratīvās prakses jomā sastādīti 3500 administratīvo pārkāpumu protokoli, kas ir par 150 vairāk.

A.Salenieks sabiedriskās kārtības nodrošināšanā uzteic sadarbību ar Preiļu novada pašvaldības policiju. Pašvaldības izveidotajā atskurbtuvē vidēji ik mēnesi tiek nogādātas 20 līdz 30 personas. Tas ir nozīmīgs skaitlis, novēršot daudz būtiskākus sabiedriskās kārtības un apkārtējo cilvēku apdraudējuma gadījumus, piemēram, miesas bojājumu nodarīšanu, mantas tīšu bojāšanu, transporta vadīšanu alkohola reibumā un no tā izrietošo apdraudējumu sabiedrībai.

Satiksmes uzraudzībā pastiprinās reidus

Pagājušajā gadā Preiļu iecirkņa teritorijā reģistrēti 115 ceļu satiksmes negadījumi (par 14 mazāk nekā 2014. gadā), 33 negadījumi ar cietušajiem (par deviņiem vairāk). Avāriju rezultātā 37 personas guva miesas bojājumus (par astoņiem vairāk), diemžēl trīs personas gāja bojā (2014. gadā — divas). Galvenie iemesli šiem negadījumiem bija alkohols reibums un neatbilstoši izvēlēts ātrums.

Satiksmes uzraudzības jomā kopumā sastādīti 3537 administratīvo pārkāpumu protokoli (par 157 vairāk), tajā skaitā 211 (par deviņiem vairāk) par transportlīdzekļu vadīšanu alkohola vai narkotisko vielu reibumā. 53 transportlīdzekļu vadītāji (par sešiem vairāk nekā 2014. gadā) apturēti par braukšanu bez tiesībām, 1605 (par 300 vairāk) — par ātruma pārsniegšanu. 377 gadījumos ceļu satiksmes notikumus bija pārkāpuši gājēji.

Turpinājums 12. lappusē.

Nozīmēto tiesas sežu saraksts Preiļu rajona tiesā no 17. līdz 23. februārim

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida Mutvārdu	17. februāris	SIA "Līvānu siltums"	Ligita Caune	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida Mutvārdu	17. februāris	SIA "Līvānu siltums"	Igoris Lunevs	kriminālprocess	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida Mutvārdu	18. februāris	SIA "Līvānu siltums"	Lana Mauriņa	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida Mutvārdu	18. februāris	Aija Reinsons		maksātne spējas pieteikums		I.Beitāne
Rakstveida Mutvārdu	18. februāris	Diāna Vucāne	Preiļu novada dome	par vienlīdzīgu tiesību principu pārkāpumu no darba devēja puses; par darba devēja diskriminējošu attieksmi pret prasītāju	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	18. februāris	SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība"	Vjačeslavs Stepanovs, Boriss Stepanovs, Džesika Savicka, Alīna Stepanova, Žanna Stepanova	parāda piedziņa, izlikšana no dzīvojamās platības	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	18. februāris		Andris Kundziņš	kriminālprocess	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	18. februāris		Ilmārs Patmalnieks	administratīvā pārkāpuma process	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida Mutvārdu	22. februāris	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"	Genādijs Tašņevs	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida Mutvārdu	22. februāris	Tatjana Mamarenko, Ļubova Jerofejeva	Riebiņu novada dome	īpašuma tiesību atzīšana	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	22. februāris		Olegs Šnikeris	kriminālprocess	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida Mutvārdu	23. februāris	SIA "Līvānu siltums"	Dmitrijs Sitnikovs	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīņa
Rakstveida Mutvārdu	23. februāris	SIA "ExpressCredit"	Sergejs Putrāns	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	Atklāta	I.Beitāne

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

PASMAIDĪSIM

Māte meloja Jānītim, ka bērnus atrod kāpostos. Viņš ar vāji slēptām šausmām mēdza vērot viņas sautētos kāpostus ar gaļu.

☺ ☺ ☺

Lauki, pēcpusdiena, darīt nav ko, vecenīte saka:

— Vecais, atceramies jaunību!

— Kā tas ir?

— Uzaicini mani uz randiņu!

— Nu labi. Nāc šodien, vecā, septiņos pie upes.

— Labi, atnākšu.

Vecais uzpošas, paņem balalaiku, iet pie upes un gaida. Pulkstenis septiņi — vecās nav, astoņi — nav. Deviņos arī nav. Vecais atnāk mājās nosalis, nīkns, bet vecā pie krāsns guļ.

— Vecā, tu ko?!

— A, mani mamma nepalaida!

☺ ☺ ☺

Skolotājs pārbauda, kurš nav ieradies skolā.

— Abd-al-Alim al Sadr! Ir ieradies? Labi.

— Adara Suleiman? Labi.

— Salah-al-Din Aburamzi? Lieliski.

— Jan Islam Bert?

Klusums.

— Jan Islam Bert?!

Aizvien neviens neatsaucas.

— Tad atzīmēju, ka nav.

Pēkšņi no pēdējā sola atskan klusa balstiņa:

— Ja jūs domājat Jānis Lamberts, tad esmu šeit.

☺ ☺ ☺

Māte ar dēlu brauc autobusā. Dēls sūdzas:

— Arprāts, cik te sasmacis gaiss un kāda saspīestība!

— Ja es *pareizi* saprotu, klubā "Essential" jūs to saucat par lielisku atmosfēru...

☺ ☺ ☺

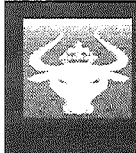
— Labdien! Vai restorāns?

— Jā, kā varam palīdzēt?

— Vēlējāmie pasūtīt galdīņu šovakar uz 20.00!

— Labi. Vai krēslus arī pasūtīsiet?

SLUDINĀJUMI

SIA „LATVIJAS GAĻA”
ieperk liellopus, aitas,
jaunļopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Pārdod

AUDI 100 (sedans, 1989. g. izl., 1,8i, ļoti labā vizuālā un tehniskā stāvoklī, divi riepu komplekti ar diskām, zilā krāsā, EUR 850). T.22120706;

AUDI 100 (universāls, 2,5 TDI, 1997. g. izl., TA līdz 11.2016., labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, lietie diski, centrālā atslēga, EUR 1400) vai maina. T.27420411;

AUDI 100 AVANT QUATTRO (2,3, benzīns, gaiši brūnā krāsā, jauna TA, cena pēc vienošanās). T.26311236;

AUDI A3 (2005. g. izl., 2,0 TDI, teicamā vizuālā un tehniskā stāvoklī, el. pakete, kruizkontrolle, klimata kontrole, jauna TA, lēti). T.28742955;

AUDI A4 (1999. g. izl., 2,5, dizelis, AVANT, 4x4, TA līdz 03.2016., visas ekstras, nomaksāts nodoklis pa 2015. gadu, EUR 2500, tirgošanās, maina). T.26590877;

AUDI ALLROAD (2003. g. izl., 2,5 TDI, 4x4, ādas salons, jauna TA, ziemas riepas, nomainītas siksnas, rullīši, priekšējie spilveni, kompresors). T.29431483;

BMW 320 (2000. g. izl., 2,0, benzīns, automātiskā ĀK, melnā krāsā, ādas salons, TA līdz 25.12.2015.). T.29492120;

FORD FOCUS (1998. g. izl., ideālā stāvoklī, TA līdz 07.2016.). T.29325308, 64636019;

FORD FUSION (2004. g. izl., TA līdz 27.12.2016., +jaunas ziemas riepas, benzīns, 1,6, Latvijā nav ekspluatēta). T.26165647;

MAZDA 323 (1,8, benzīns, zilā krāsā, labā stāvoklī, ir lietie diski, drošības spilveni). T.26041899;

MERCEDES SPRINTER 208 CDI (2000. g. izl., ideālā stāvoklī, ieguldījumi nav vajadzīgi,

SIA Lauku Miesnieks
ieperk mājļopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA AIBI ieperk liellopus,
jaunļopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.
Labā cena. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

EUR 3999). T.29128985;

OPEL ASTRA (1992. g. izl., EUR 700, 1,6, benzīns, TA līdz 10.2016., ekonomisks, labā stāvoklī, tirgošanās). T.29366245;

OPEL ZAFIRA (2010. g. izl., 1,6, benzīns). T.26085470;

RENAULT ESPACE (2002. g. izl., TA līdz 28.12.2016., EUR 2000), RENAULT MEGANE SCENIC (2005. g. izl., TA līdz 11.01.2017., EUR 2600). T.29708435;

VW PASSAT VARIANT (labā stāvoklī, TA līdz 21.12.2016., EUR 1450, 1994. g. izl.). T.26454303;

akumulatoru (gēla, 88 Ah, 1050 A, izmērs 28x20x17). T.29466947;

dekoratīvos diskus (R15, VW, oriģinālos, 4 gab./EUR 15), ieliktnus lietajos diskos (VW, 55 mm, jaunus, EUR 15). T.26488410;

diskus (lietos, R15, BMW, EUR 70/komplekts, parastos, OPEL OMEGA, R15, EUR 50/komplekts). T.29409230;

diskus (vieglmetāla, lietos, R16, 5x115, ar riepām, 4 gab., labā stāvoklī). T.28869343;

minitraktoru (1956. g. izl., FAHR, dizelis, 22 zirgspēji, EUR 2800) vai maina pret evakuatoru (B kat.). T.22101229;

rezerves daļas (AUDI 80 B4, 100 C4, A4, A6, 1991. – 2001. g. izl., BMW 5 E34, E39, 1991. – 2001. g. izl.). T.22155800;

rezerves daļas (AUDI A6, A4, B4, C4, 100, 80, COUPE, VW PASSAT, GOLF, VENTO, POLO,

SIA Anile16
piedāvā plēves un
polikarbonāta siltumnīcas
ar PAVASARA ATLAIDI
LĪDZ 1. MARTAM.
Cenas sākot no 185 eiro.
Preiļos, Brīvības ielā 2.
Tālr. 29923294.

JETTA, T4, SHARAN, ŠKODA FELICIA, SET TOLEDO, HYUNDAI LANTRA). T.29438541;
rezerves daļas (BMW, MERCEDES, 1988. – 2001. g. izl., FIAT PUNTO, BRAVA, DUCATO, SAAB 9000, 9 – 5, SUBARU LEGACY, LEONE, KIA SPORTAGE, UAZ 469). T.29438541;

rezerves daļas (FORD FOCUS, GALAXY, WINDSTAR, TRANSIT, ESCORT, PROBE, MONDEO, SCORPIO, SIERRA, CHRYSLER VOYAGER, VISION, TOYOTA COROLLA). T.29438541;

rezerves daļas (FORD GALAXY, FOCUS, FIESTA, MONDEO, KA, 1991. – 2007. g. izl., MAZDA 323, 626, 1992. – 2001. g. izl.). T.22155800;

rezerves daļas (MAZDA 121, 323, 626, MX3, MX6, XEDOS 6, 9, MITSUBISHI CARISMA, GALANT, LANCER, ECLIPSE, NISSAN SUNNY, PRIMERA, PRAIRIE). T.29438541;

rezerves daļas (OPEL ASTRA, VECTRA, CALIBRA, OMEGA, SINTRA, FRONTERA, MONTEREY, CADETT, JEEP CHEROKEE, PONTIAC TRANSSPORT). T.29438541;

rezerves daļas (OPEL OMEGA B, VECTRA B, C, RENAULT LAGUNA, MEGANE SCENIC, 1995. – 2007. g. izl.). T.22155800;

rezerves daļas (RENAULT 21, 11, 19, MEGANE, LAGUNA, PEUGEOT 106, 406, 405, 605, CITROEN ZX, XANTIA, CHRYSLER VOYAGER, VISION). T.29438541.

Policija kriminogēno situāciju vērtē kā stabilu

Sākums 10. lappusē.

Minot šī gada prioritātes, A.Salienieks atgādina — notiks pastiprināti reidi attālakās novadu lauku teritorijās, ko veiks gan Latgales reģiona, gan valsts satiksmes uzraudzības ekipāžas.

Policijas darba organizācija un personālsastāvs

Valsts policijā joprojām notiek reformas, tiek meklēts optimālākais darba organizācijas modelis. Atzīstami, ka visā valstī

pakāpeniski tiek ieviests Latgales reģiona pārvaldē istenotais darba organizācijas modelis — ar centralizētiem dežurdaļu un islaicīgās aizturēšanas vietu dienestiem, kuri atrodas reģiona centrā. Latgalē šis pilotprojekts ilga jau sešus gadus.

Turpinās darba slodžu izvērtējums un pārdale. Pagājušajā gadā divas štata vietas tika samazinātas arī Preiļu iecirknī.

Ieviešot vienotu darba organizācijas modeli Valsts policijā, no šī gada 15. janvāra kā atsevišķas struktūrvienības likvidēti Kārtības policijas nodaļas Līvānu un Aglo-

nas trešās kategorijas iecirkņi, iekļaujot tos vienotā Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļā. Tā ir policijas iekšējā darba organizācijas reforma. Līvānu un Aglonas novada iedzīvotājiem jāzina, ka tas nekādi nemazina policistu skaitu vai pakalpojumu pieejamību novados. Būtībā tās ir amatu nosaukumu izmaiņas. Aglonā strādājošo inspektoru darbu turpinās vadīt vecākais inspektors Andris Valainis, bet Līvānos strādājošos inspektorus vadīs vecākais inspektors Andris Naglis. Savukārt līdzšinējais Līvānu iecirkņa priekšnieks Kaspars

Smilškalns turpmāk strādās Preiļu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka vietnieka amatā.

Positīvi, ka Preiļu iecirkņa štats ir praktiski nokomplektēts. Pašlaik ir tikai viena vakance Kārtības policijas nodaļā. Situāciju ietekmē tas, ka no šī gada policistiem vidēji par 100 eiro valsti palielināts atalgojums. Pēdējo gadu laikā ir veikti jūtami uzlabojumi arī sociālo garantiju un veselības aprūpes jomās.

Sagatavoja L.Kirillova

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Avārijās ir cietušie un viens bojā gājušais

✓ 5. februārī ap pulksten 15.10 Daugavpilī 1982. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Audi A4, krustojumā izraisīja sadursmi ar automašīnu VW Golf, kuru vadīja 1997. gadā dzimis vīrietis. Pēc sadursmes automašīna Golf ietriecās 1961. gadā dzimuša vīrieša vadītā automašīnā Audi A4. Pēc sadursmes medicīniskā palīdzība bija nepieciešama automašīnas VW Golf pasažierei.

✓ 6. februārī ap pulksten 12.50 Baltinavas novada Žeikaros autoceļa Viļaka — Kārsava 33. kilometrā notika sadursme starp automašīnu Audi 100, kuru vadīja 1969. gadā dzimis vīrietis, un automašīnu Toyota Hilux, kuru vadīja 1965. gadā dzimis vīrietis. Ceļu satiksmes negadījuma

rezultātā miesas bojājumus guva Toyota vadītājs. Policija skaidro avārijas apstākļus.

✓ 6. februārī ap pulksten 22.40 Viļakas novada Šķilbēnu pagastā 1992. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW Passat, autoceļa Logini — Šķilbēni 2. kilometrā slidenā ceļa posmā netika galā ar transportlīdzekļa vadību. Automašīna nobrauca no ceļa un apgāzās. Passat vadītājs no gūtajām traumām nomira neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta automašīnā.

Rēzeknē aizturēti divi narkotiku tirgoņi

9. februārī Rēzeknes iecirkņa Kriminālpolīcijas nodaļas amatpersonas operatīvo pasākumu, kas vērsti pret narkotisko un psihotropo vielu apriti, rezultātā aizturēja

divus vīriešus, pie kuriem tika atrastas un izņemtas narkotiskās vielas, ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Dace Gutmane.

Ap pulksten 11.40 likumsargi aizturēja 1987. gadā dzimušu vīrieti, pie kura atrada un izņēma 11 maisiņus ar pulverveida vielu, kopā tie bija pieci gramī. Savukārt otru vīrieti, kas dzimis 1984. gadā, aizturēja pēcpusdienā ap pulksten 15.50. Pie šī vīrieša atrada un izņēma divus gramus pulverveida vielas.

Attiecībā pret abiem aizturētajiem policijā ir uzsākti kriminālprocesi pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas par narkotisko vai psihotropo vielu neaizlietu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tās realizēt.

Angārā Kalkūnē atrasti un izņemti 1200 litri spirta

11. februārī, veicot operatīvās informācijas pārbaudi, kas saistīta ar nelikumīga alkohola apriti, Kriminālpolīcijas biroja amatpersonas Daugavpils novada Kalkūnes pagastā kādā angārā atrada un izņēma 1200 litrus spirta, kas bija pildīts dažāda izmēra kannās. Turpat angārā tika aizturēts arī kāds 1959. gadā dzimis vīrietis.

Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta trešās daļas par alkoholisko dzērienu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju, ja to izdarījis organizēta grupa vai tas izdarīts lielā apmērā.

Kriminālprocesa izmeklēšana turpinās.